

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

BÜLTEN

Haziran, 2008. Nr. 19

**HÜKÜMETİN 100 GÜNLÜK ÇALIŞMA RAPORU
VE 2008-2011 DÖNEMİNE AİT PROGRAMI**

Kosova tüm yurttaşların vatanıdır

• Bu dönem süresince Kosova, olağanüstü uluslararası desteğini kazanmıştır. Bununla Kosova'ya fiilen, NATO ve Avrupa Topluluğuna sağlam üyeliği için perspektif açılmıştır. Bu yol durdurulamaz ve ortak bir başarıdır.

• Programın amacı, sorumlu ve şeffaf bir politika ile Kosova'yı hızlı ve istikrarlı bir ekonomi kalkınmaya götürecektir, tüm vatandaşları için huzurlu, güvenli bir ortamın yaratılmasına katkı sunacak tüm vatandaşların gereksinim ve istemlerine yanıt vermektir.

Yoksulluğun hafifletilmesi ve sosyal istikrarlık, daimi ve uzun vadeli öncelik olarak sunulmaktadır.

KOSOVA MECLİS BAŞKANI YAKUP KRASNIÇI, KOSOVA'DAKİ ULUSLARARASI SİVİL BÜRO TEMSİLCİSİ PIETER FEITH'İ KABUL ETTİ

Ülkenin tüm yöresinde yasanın hüküm sürmesi amacıyla, Kosova Hükümetine destek sunulacak

Kosova'nın Uluslararası tanınması, ileride de Avrupa Birliği devletleri ve dünyanın diğer devletleri tarafından devam edecektir

Kosovadaki güncel politik süreçleri, Kosovadaki Uluslararası Sivil Bürosuyla Kosovanın ilerideki işbirliği ve başta Kosova Meclis-Başkanı Yakup Krasniçi olmak üzere, Kosova heyetinin Brüksel'deki Avrupa Parlamentosuna ziyareti, Kosova Cumhuriyeti Meclis Başkanı Yakup Krasniçinin, Kosovadaki Uluslararası Sivil Büro temsilcisi Sayın Pieter Feth ile bu gün yapmış olduğu görüşmenin ana konularını oluşturmaktaydı. Bu münasebetle Sayın Pieter Feith, oldukça başarıyla gerçekleşen ziyaret dolayısıyla Meclis Başkanını tebrik etti. Bu ziyaret sırasında, diğer etkinlikler yanı sıra, Kosovanın Parlamento heyeti, Avrupa Birliği ve Batılı Balkan ülkelerinin Parlamento temsilcileriyle ve aynı zamanda Avrupa Parlamentosuyla

birer toplantı düzenledi. Konuşmasının devamında Sayın Pieter Feith, Avrupa Brliği devletleri ve dünyanın diğer devletleri tarafından Kosovanın uluslararası tanınmasının ileride de devam edeceğini belirtti. Devamında Sayın Pieter Feith, Kosova Meclis Başkanı Yakup Krasniçinin başkanlığındaki Meclisin çalışmalarından, özellikle Kosova Anayasası ve diğer yasaların onaylanmasından son derece memnun kaldığını ortaya attı. Yanı sıra, Kosovanın tüm yöresinde yasanın hüküm sürmesi amacıyla, Kosova Hükümetini destekleyeceğini vurguladı. Bu yönde Kosovadaki Uluslararası Sivil Bürosu da, Kosovanın tüm yöresinde kendi görevini gereken şekilde yerine getirecektir.

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kosovë - Skopje - Anëmbly
BÜLTEN
Kosova 2008 - 10 - 11

HÜKÜMETİN 100 GÜNLÜK ÇALIŞMA RAPORU VE 2008-2011 DÖNEMINE AIT PROGRAMI
Kosova tüm yurttaşların vatanıdır

* Bu dönem içerisinde Kosova, uluslararası kuruluşlar ile ilişkilerini geliştirmiştir. Bununla birlikte, NATO ve Avrupa Topluluğuna katılım için perspektif açıklanmıştır. Bu yıl durdurulmuş ve aktif bir süreçtir.
* Programın amacı, sorumlu ve şeffaf bir politika ile Kosova'yı hızlı ve iddialı bir ekonomi kalkınmaya geçirmek, tüm vatandaşlar için hukuklu, güvenli bir ortamın yaratılmasına katkı sunmaktır. Tüm vatandaşların gereksinimleri ve beklentileri karşılanmalıdır.
Yükseklikler farklılık gösterir ve 100 sayılı tablo ile, daha ve uzun vadeli öncelik olarak sunulmaktadır.

Kosova Meclisi Medyalarla İlişkiler Kurma ve Yayınlama Dairesi

İÇERİĞİ:

Kosova, dünya politik haritasında kendi yerini sağlamıştır..... 3

Kosova tüm yurttaşların vatanıdır..... 8

Slovenya'nın gayesi, Batı Balkanların istikrarlığa kavuşması ve onun AB'ne entegrasyonudur..... 13

Kosova Meclisi'nin, NATO Parlamento toplantılarına katılması hoşgörülle karşılanmaktadır..... 14

Redaksiyon:

Sherif Konjufca, Shefqet Rexhepi, Celal İlyas, Edona Fetahu

İrtibat telefonları:

038/211-186, 038/211-949, 038/211-189, 044/127-921

Tel/fax: 038/211-188

E-mail: media@assembly-kosova.org

Web sayfa: www.assembly-kosova.org

KOSOVA CUMHURBAŞKANI DR. FATMİR SEJDIU'NUN KOSOVA MECLİSİ'NE YILDA BİR YAPTIĞI HİTABEN KONUŞMASI

Kosova, dünya politik haritasında kendi yerini sağlamıştır

Kosova Cumhuriyeti, genel kapsamlı kalkınması için uzun yola başlanmıştır. Öyleki, değerlerimiz ve ekonomik ile toplumsal gücümüz, özel benliğimiz, sayesinde dünyamız, yakın ve uzak komşularımız, kıtamız ve bütün dünya ile karşılaşacağız. Özgürlük, demokrasi ve bağımsızlık değerlerimizi koruyarak, herkese ve uluslar arasındaki farklılıklara özel saygınlığımız ile biz Kosova halkı ve kurumları, aynı değerlere saygı gösteren herkesi kucaklayacağız

18 Nisan tarihinde düzenlenen Kosova Meclisi toplantısında Kosova Cumhurbaşkanı Fatmir Sejdiu, yıllık konuşmasında bunundu. Bu toplantıda diğerleri arasında günları ileri sürdü: “Son iki yıl içinde, şimdi artık tamamlanmış olan Kosova'nın nihayi statüsünün belirlenmesi ile ilgili sürecini sonuçlamakla yükümlü bir Kosova Başkanı ve Birlik Ekibinin yöneticisi olarak bu yüksek

kurum önünde birkaç defa konuştum.

Bugün bu yüksek forum sayesinde Meclis'e hitaben, Siz sevgili vatandaşlara, ülkedeki genel durum ve ülkemizin stratejik amaçları, özellikle ise Başkan'ın yetkisi dahilindeki konular hakkında konuşacağımdan dolayı gurur duyuyorum.

Bizim, Evru-Atlantik strüktür-

lerine entegre oluşumuz, bütün diğer önceliklerin önüne geçen bir önceliktir.

17 Şubat 2008 günü, ülkemizin bağımsızlık günü olarak Kosova ve dünya tarihinde yer alacaktır. Şimdi bu olaydan iki ay sonra, özellikle bulunduğumuz ayın başlangıcında, Anayasamız kabul edildikten sonra, bağımsızlığın yasal kurumlaşmasının gerektirdiği görevlerimizi tamam-

ladığımızdan dolayı, Kosova'nın başarılı olarak doğduğunu söyleyebiliriz. Kosova Cumhuriyetini, Kosova'nın çoğunlukta olan halkının gayesiyle uyumlu olarak, Uluslararası misyon şefi Mahti Ahtisari'nin statü ile ilgili önermeleri ile uyumlu olarak, Kosova dostları ve mütefiklerinin koordinasyonu ve ilk sırada Avrupa Birliği ve Amerika Birleşik Devletleri'nin koordinasyonu sayesinde statünün belirlenmesine ait uzun süreli

uluslararası sürecinden sonra Kosova Cumhuriyeti'ni ilan ettik. Kosova Cumhuriyeti geniş çapta demokratik dünya tarafından kabul edildi. Ülkemiz G-8 ülkelerine dahil olan 7-8 ülke ile birlikte 37 ülke tarafından kabul edildi. Ülkemiz, çok daha büyük sayıda ülkeler tarafından da kabul edilmesini bekliyor. Bu kabul süreci, bizim uluslararası sisteme katılmamızın desteklenmesi için güçlü bir esası sağlamaktadır. Bizim, Evru-Atlantik strüktürler-

ine entegre oluşumuz, bütün diğer önceliklerin önüne geçen bir önceliktir. AB ve NATO'ya katılmamız için bütün uluslararası kurumların üyeleri olan tüm ülkeler tarafından tanınmamız gerekir ve her iki kuruma katılma koşulu olan bütün kriterleri yerine getirmemiz gerekir. Bu zaman alır, ancak bu varoluşumuz için hayati önem taşıyan bir amaçtır.

Kosova'nın uzunvadeli gelişmesi için doğal zenginlikler ile genç neslin olması büyük potensiyeldir

Bu fırsattan yararlanarak Kosova devleti adına, Kosova bağımsızlığı uğruna kan, ter ve bilgilerini esirgemeyen herkese en derin takdirlerimi sunarım. Son 18 yıl boyunca Kosova yasaması ve hükümeti, ülkemiz içindeki politik örgütlenme ve devlet strüktür kuruluşları ve devletimiz için olağanüstü sistem ve disiplin ile çalışan tüm oluşumlar özel takdire layıktır.

Siz bugünkü görev süresinin milletvekilleri ve ülkenin en yüksek yöneticileri olarak biz, onbinlerce kişi tarafından oluşmuş ve gelişmiş, Kosova'nın yüzlerce ve binlerce iyi insanları, bilinen ve bilinmeyen kahramanları, Arnavut ve azınlık toplulukları tarafından oluşmuş Kosova bağımsızlığını imzalamaktayız.

Kosova dünya politik sahnesinde yerini almıştır ve dost komşularla sarılı olmak istemektedir. Biz bütün ülkelerle, ilk sırada bizim ilk komşularımız olan Makedonya, Arnavutluk, Karadağ ve Sırbistan'dan başka coğrafi ve kültürel olarak ait olduğumuz Avrupa yöresinin ülkeleri ile iyi ve dost ilişkilerde bulunmak istemekteyiz. Kosova, dünyanın bütün kıtalarına ait çok sayıda ülkeleri tarafından tanınmıştır ve bu yüz-

Yüzyıllarca birçok Arnavut nesillerinin faaliyetçileri, Kosova konusunu çözüme bağlamak yönünde emek vermiştir. Bunlar, aralıksız ve olası en yüce uygulama ve kahramanlıktır. Onyıllarca çok sayıda kişiler ağır ve uzun yıllık hapisanelerde kurşuna dizilmiş ve işkenceye maruz kalmıştır. Kosova konusuna çözüm olarak Kosova'nın bağımsızlık projesi, 17 Şubat 2008 gününde Bağımsızlık Deklarasyonunun ürünü olarak, geçen 18 yıl içinde tasarlanmıştır.

Mükemmel devletin feylozofu Platon, fikir başta gelen şeydir demiştir. Kosova bağımsızlığı hakkındaki fikir, geçen yüzyılın son on yılı içerisinde Başkan İbrahim Rugova tarafından yönetilen genel politik ve kurumsal direniş süresinde doğmuş, beslenmiş ve gelişmiştir. Komutan Adem Yaşari ve bütün Kosova'daki özgürlük

savaşçıları sayesinde yüzyılın sonlarında KKO'nın silahlı savaşı ise bu fikri tamamlayarak politik savaşının bir parçası olmuştur. Dokuz yıllık Politik-askeri direniş süresinde (1990-1999) ve dokuz yıllık özgürlük koşulları altında ülkemizin başlangıç kalkınması (1999-2008) süresinde bugünkü Kosova Cumhuriyeti'ni oluşturmuştur. 1999 ilkbaharında Kuzey-Atlantik ittifakı NATO, insanlığın tarihinde en güçlü politik-askeri birlik olarak, barbarlık ve Kosova halkının yok edilmesi çabalarına karşı gelerek insani değerlerini savunmayı kararlaştırmıştır. Kosova halkı, barbarlığı engelleyen ve ülkemize ve yöreye barışı sağlayan NATO'nun bu müdahalesinden dolayı her zaman minnettar olacaktır. Bu, barış adına yapılan bir savaştı. Bu, temel değer olan insan özgürlüğü ve bir halkı kurtarma savaşıydı.

den biz mutluluk duyuyoruz. Şimdi bağımsız ve egemen bir devlet konumundayken Kosova'yı, stratejik kalkınma yolunda görme olanağına da sahibiz. Bu ise ststüsün belli olmadığı dönemde çok zor ve hatta olanaksızdı. Doğal zenginlikler ve genç ahali, Kosova'nın uzun vadeli kalkınması için bir potansiyeldir. Geçici değil de egemen bir Hükümete sahip olmakla bu stratejinin gerçekleşmesi kolaylaşmaktadır. Geçicilik ülküsüyle – yani boşuktaki durumla geçici Hükümet ile, ne tam bir ekonomik ne de toplumsal kalkınma düşünülemez. Bunu, Sırp saldırganlığın işgali ve sefalet nedeniyle fiziki ve toplumsal yokoluştan çıkan bizim tarihimiz de kanıtlamaktadır. Kosova'nın tam anlamıyla yenilenmesi ve canlandırılması, insan potansiyelinin hareketlenmesi, demokratik ve tam anlamıyla işlevsel kurumların geliştirilmesi, iktisadının geliştirilmesi ve sağlam eğitim ile sağlık ağının oluşturulmasıyla sağlanacaktır.

Şu andaki tasarımlara göre, ülkemizin her yıl içinde yüzde 3-4'lük oranda iktisadi kalkınmasının yeterli olmadığını düşünüyorum. Bu orantının iki katına ulaşmamız gerekir ve bunun gelecek yıllarda daha da artması gereklidir. Birkaç ay sonra düzenlenmesi gereken Kosova'ya ait Uluslararası Donatörler Konferansının, gelecek yıl ve bundan sonraki yıllarda, ileriye taşıyacak bir adım olacağına inanıyorum. Hükümetimiz, merkezi ve yerel idare kurumlarımızın kapasitesi, ekonomik ve enfastrüktür projeler için kullanılması şartlarını öngörecektir olan donasyonların optimal olması için özürleyici nedendir.

Devletimizin özel dikkati ve ön-

cellüğün sunulmasını gerektiren stratejik ekonomik alanlar arasında energetik ve agro-kültür alanlarıdır. Birincisi büyük yatırımları gerektiriyorsa da büyük iş yerlerin açılmasını sağlamıyor; ikincisi ise işbulmayı ve yaşam ile sosyal dengenin sağlanması için önemli yatırımı temsil etmektedir. Energetik, ülkenin sağlam ekonomik ve sosyal kalkınması için esası sağlıyorken, agro-kültür ise son zamanlarda küçümşenen ekonomik kalkınmada tamamlayıcı öge anlamını taşımaktadır. Buysa tabi ki, Kosova vatandaşları için hayati önem taşıyan diğer etkinliklerin kenara itildiği anlamına gelmemektedir. Kosova'ya yapılması beklenen nüfus ve aile sayımları, Kosova Cumhuriyeti'nin kalkınması için alınması için kaliteli ve kvantiteli stratejik yönlerin göstergesi olacak tam bir istatistik taslağını oluşturacaktır.

Küçük sayıda nüfusa sahip olduğumuzu göz önümüzde bulundurarak eğitim sisteminin yenilenmesi bizim için, çok önemli ve hayati konuyu oluşturmaktadır. Buysa varlığımızın en sağlam dokularımıza işlemektedir. Daha gelişmiş toplumlar, daha küçük doğal zenginliklerine sahip olmalarına rağmen, kaliteli eğitimini, ulusal stratejik yönelimlerin tüm seviyelerine taşıyarak, tüm genel kapsamlı önlemlerin yaşam akışına uygulamakla, bizim bu stratejimize ulaşmıştır. Bu alanda yatırımlar uzun vadeli. Bütün dünyada bugün çok pahalı olan sağlık sistemi de aynı konumdadır.

Yüksek eğitimde durumun düzelmesi için zaman gelmiştir

Kosova'daki eğitim ve sağlık işçileri, şu an ait oldukları sivil hizmetler kategorisinden çıkarak,

piyasa iktisadisi koşullarında, hizmetler arası rekabetin sağlanmasına yönlendirilmelidir. Bu konuda, ülkemizde hayati önem taşıyan ve çoğu kişilerce tanımlanan sivil hizmetler anlamındaki özgür ve yaratıcı girişimleri engellememelidir.

Kurumların akreditasyonu ile ilgili uluslararası ayarda kabul görmüş olan ölçütleri uygulayarak, yüksek eğitimde nizam ve intizamın oluşması için zaman çatmıştır. Üniversiteler, kazanç getiren bisnis anlamı boyutuna dönüşmemelidir. Onlar parayı değil bilgiyi oluşturmalıdırlar. Amaç kalite olmalıdır, iş piyasasının gerektirdiklerine rağmen ulusal çıkarlar ve hayati bilimler alanındabilginin ve araştırmaların körüklenmesigerekir. Bu alandaki elit tabakalar, devlet tarafından desteklenmelidir. Kosova üniversite ve bilim kurumları ve Avrupa Birliği ülkeleri ile ABD'nin eşdeğer kurumları arasındaki işbirliğin körüklenmesi özel önem taşımaktadır.

Kültür de, devletimiz tarafından sunulması gereken genel dikkati gerektirmektedir. Ülkemizin maddi ve toplumsal kültürün tanıtılması, Kosova'da öz ve özel benliğin oluşmasına yardımcı olur.

Seçimlere yarından daha az yurttaşın çıkması özürlenemez

Geçen yıl ve bu yılın başlangıcı, seçim sistemi sayesinde sağlanan demokratik yenilenme dönemini yaşamıştır. 2007 yılının Kasım ayında düzenlenen ulusal ve yerel seçimler, demokratik olarak değerlendirilen bir seçim sürecinden sonra politik sahnesine yeni bir şekil kazandırmıştır. Bu seçimlerin büyük eksikliğini, bu seçimlere katılım oranı oluşturmaktadır. Geçen seçim dönemlerinde Kosova demokratik

süreçlerden geçmiştir, buysa seçmenlerin katılım oranının düşmesini kattiyen özürlememektedir. Fransa ve İtalya bu günlerde, seçimlere katılımın yüzde 80 oranda ulaşmasını kaydederken, Kosova'da bu seçimlere katılım oranının yarısı kadar daha düşük olmasını asla özürleyemez. Sıralı seçim dönemlerinde seçimlere katılmaktan kaçınacak kadar demokrasiye doydüğümüza asla inanmak istemiyoruz.

Kosova bağımsızlığı, önemli demokratik bir organizma olarak, politik partilerin sahnesinin politik profiline sahip olmasını sağlayacaktır. Diğerleri arasında, bugün dördüncü idare kuvveti olarak bilinen medyalar sayesinde de yönetilen eleştirisel, ancak dengeli, bilinçli ve sorumlu olan kamuoyu, demokrasimizin sağlığı için çok önemlidir.

İdareden söz ettiğimiz zaman, yani ilk idare şekilleri olan yasama, idare ve mahkemedir. Bizim geçenlerde kabul ettiğimiz Anayasamız, otoriter değil, kohezyonlu ve demokratik idarenin oluşması amacıyla, genel olarak idareler arasında denetimli bir dengeyi sağlayan, ayan bir sınırlamayı koymuştur. İdareler arasındaki bu balans ve işbirliği, uluslararası standartları ile uyumunun olarak ve siyasetin uygulanmasında demokratik bir denetim planını sağlaması gerekir. Ayrıca, yasanın etkili üstünlüğünün sağlanamsı ve ülkenin tüm vatandaşlarına güvenin temin edilmesi için de bu öge çok önemlidir.

Ülkenin Başkanı ve özellikle icrai ile devlet egemenliğinin öğeleri olan alanlarda bir devlet başkanının özel yetkilerine sahip olan biri olarak, var gücümle ve bütün bilgimi kullanarak bana düşen rolümü en iyi bir şekilde yerine getireceğim. Yükümlü

olduğum şekilde yani benim yapmam gereken şekilde, Kosova Cumhuriyeti'nin halklarının eşit haklara sahip olması yönünde hizmet verdiğim.

Egemenliğin- güvenliğin klasik alanı herkesin ilgisini gerektirecektir

Anayasaya göre benim yönetmiş olduğum ülkenin dış siyaseti alanında öncelik Kosova bağımsızlığının bir an önce tanınmasının sağlanmasına ve Kosovanın uluslararası enstitülere entegre edilmesine verilecektir. Bu alanda, Hükümetin, daha doğrusu erken çalışma safhasında bulunan Dışişleri Bakanlığının özel rolü olacaktır. Yeni Kosova Cumhuriyetinin olanakları ile çıkarlarıyla uyumlu olarak dünyada diplomasi temsilciliğine sahip olacağız. Yabancı vatandaşlara ve diasporamıza hizmet sunmamız amacıyla, dış ülkelerde konsolosluk hizmetini de kuracağız. Bu gibi diplomasi temsilcilik genelde, ülke çıkarlarının dış ülkelerde takdim edilmesiyle ilgili şimdi ve ileride oldukça büyük önem taşıyacak olan Kosovanın uluslararası göstergesi olacaktır.

Egemenliğin klasik alanı-güvenlik, Kosova Başkanı ve Hükümetten başlayarak, birkaç yıllık dönem için ülkemizdeki uluslararası topluluğun varoluşuna kadar, herkesin ilgisini gerektirecektir. Kosova Güvenlik Gücü, NATO kriterilerine göre ve İttifak yardımıyla kurulacaktır. Bu arada, olağanüstü durumlarda önemli rolü oynayan güç olarak Kosova Savunma Güçlerine dikkatle ve saygıyla muamele yapmış olacağız. Yeni görevleri üstlenmesi amacıyla Kosova polisi güçlendirilecektir. Kosova Haberleşme Acentası kurulacaktır. Benim burda Anayasa rolüm var, öyle ki, ülke Başbakanının işbir-

liğiyle birlikte devletimizin ve tüm diğer devletlerimizin daha iyi güvenliği için elimizden geleni yapmaya çalışacağız. Politik açıdan taraf tutmayarak ve devlet ile tüm yurttaşlarımızın çıkarlarına sadık kalarak uzmansal kriteriler esasınca haberleşme sistemini kuracağız.

Bu döneme ait gözetimli bağımsızlığımız, güvenlik ile yasalar alanında gözetleme rolünü oynayacak Avrupa Birliğinin yönettiği EULEX misyonunun güçlü unsuruna ait sözleşmeye dayanmaktadır. Ahtisarinin planına göre biz Kosovada bu misyon ve özel temsilciyle devamlı olarak işbirliğinde bulunarak, Kosovanın kayıtlı enstitüler tarafından sunulan çağrı esası üzere daha da güçlenmiş olacağız.

Ülke istikrarlığı için katkıda bulunan Kosova vatandaşlarının politik olgunluğunu ve aynı zamanda Kosovanın bağımsızlığına karşı gelenler tarafından yapılan provokasyonları ortadan kaldırmayı başaran uluslararası ve yerli güvenlik enstitülerinin çalışması ile uzmansal seferberliğini saygıyla selamlıyorum.

Kosova Mahkemesi, ülkemizin gereksinmelerine ve bu alanda desteklemiş olduğumuz yürürlükte olan uluslararası standartlarla uyumlu olarak reformları beklemektedir. Yeni dönem yeni insanları, politik ya da diğer etkiler altında kalmayan uzmanları gerektirmektedir. Başkan olarak benim rolüm, yasa önünde herkesin eşithaklara sahip olması amacıyla, yasanın hüküm sürdüğü devletin önemli unsurlarından biri olan bağımsız mahkemenin kurulmasıyla ilgili bu reformlar esasını sağlamaktır.

Şimdi mevcut değil, ama ileride Kosovanın bütün yöresinde yasalar hakim olacaktır. Devle-

timizin düzeni ile yasalarını ve aynı zamanda bağımsız Kosova Cumhuriyetinin varoluşunu sarsmak amacıyla, bu gün Kosovada Sırbistan tarafından sürdürülen paralel strüktürlerle karşılaşmış olduğumuz sorunlara bağlı kalmaksızın, ileride Kosova yekvücutlu- yöresel ve işlevsel devlet olacaktır. Bunun gerçekleşmesi için Kosova Hükümetinin tüm etmenlerinin, uluslararası sivil bürosunun, EULEX-in ve yönetimin tamamıyla Kosova enstitülerine aktarılmasına kadar görevlilik süresi olan UNMIK-in ortakça çalışması gereklidir.

Kendi ailelerinden üyelerini yitirenler hakkında hala iki bin ailenin hiçbir enfomasyona ulaşmadığını sürekli olarak üzüntüyle belirtiyoruz. Sırbistana karşı yapılması gereken uluslararası baskıyla birlikte, onların kaderinin bir an önce aydınlatılması yönünde seferber olacağız.

Kosova'nın tüm yurttaşları özgürlüğü hakediyor

Bu günlerde, 11 Mayıs'ta düzenlenmesi öngörülen seçimlerle ilgili Sırbistan tarafından büyük kampanya düzenlenmekte ve bu yönde üstün çaba sarfedilmektedir.

Daha önceleri konuştuklarımızı bir kez daha sizin önünüzde tekrarlıyorum sayın milletvekilleri ve değerli yurttaşlar: Kosova, Kosovada Sırbistan yönetiminin kurulması için seçim esası değildir ve asla olamaz. Bu iş bitmiştir. Kosova artık bağımsız ve egemen devlet olmakla birlikte, uluslararası topluluk tarafından tanınmıştır. Çifte vatandaşlık ilkesiyle, Sırbistanın vatandaşı da olmak isteyen Kosovalı Sırplar, Sırbistanda Sırbistan hükümeti için de oyunu kullanabilirler. Bundan ötürü de, Kosovanın enstitüyonel yaşamının önemli faktörleri ol-

maları amacıyla tüm Kosova yurttaşlarına çağrıda bulunuyorum.

Diğer fırsatlarda da konuştuğum gibi, siz değerli temsilciler, Sırp topluluğu yurttaşları, Kosova vatandaşları, hiç ayırım yapılmaksızın Kosova bizim ortak ana vatanımızdır. Yurttaşlarımızın bir bölümü, Sırbistanın politik ile kilise yanlıları tarafından gelen sistematik fikirler, etkiler ve baskıların sonucu olarak, Kosovanın bağımsızlığını büyük bir karamsarlıkla beklemişti. Bu ilk iki ay içerisinde korkuya kapılmanın gerksiz olduğunu doğrulamıştım. Kosovada tüm yurttaşlar için yer vardır. Bizim zamanımız, herhangi bir kimseye baskı yapmak zamanı değil, yurttaşların eşit haklı zamanıdır. Geçen zamanların baskılar kültüründen uzak kalmaya alışmalıyız. Kosovanın tüm yurttaşları özgürlüğü hakediyor.

Topluluklar çıkarlarının görülmüş olacağı forumun kurulması amacıyla, Kosova Cumhuriyeti Anayasasıyla, başkanlığını benim yapmış olacağım Kosova Cumhurbaşkanı Bürosu çerçevesinde çalışmalarını sürdürecektir. Topluluklara ait Danışma Kurulunun çalışması öngörülmektedir. Sözkonusu kurulun örgütsel temelini bir an önce kurulması planlanmaktadır, bunun tamamıyla çalıştırılması ise Kosova Cumhuriyeti Anayasasının yürürlüğe girmesinden sonra gerçekleşecektir. Toplulukların karşılaşmış olabileceği huzursuzlukların ortadan kaldırılması amacıyla, uluslararası katılımı statü paketini kurmuş olduğumuz dönemde de, yani Anayasadan önce bile böyle bir kurulu kurmuştuk.

Bir halkın sahip olduğu en büyük ulusal projeyi- devletin kurulmasını yerine getirmemize rağmen, önümüzde ağır, fakat gerçekleşmesi

zor olmayan amaçlarımız var. Bu amaçlarımızı, Kosovanın işlevsel devlet olması, politik ile ekonomi açıdan sürekliliğini devam ettirmesi, tüm yurttaşlar ve aynı zamanda Avrupa ile dünyadaki özgür ulusların en büyük toplulukların temsilcileri için güvenilir olması oluşturmaktadır. Dünyada büyük ile küçük devletler ve bizden daha zengin ile fakir devletler var, ama sadece Kosova kendi tarihine, bin yıllık etnik oluşumuna, barış ile savaş tarihine, demokrasi ruhu ile yurttaşların saygı ve barış ruhuna sahiptir. Bu bizim Kosovamız, bizim ana vatanımız, dünyada en genç demokrasimiz ve Birleşmiş Milletler Örgütüne girmek isteyen 193. devletimizdir.

Kosova Cumhuriyeti bütünlüklü iyileşmenin uzun yolunu başlatmıştır. Öyle ki, bizim değerlerimiz ve ekonomi ile rusal gücümüzle, bununla birlikte bizim özel kimliğimizle, dünyayla, yakın ve uzak komşularımızla ve aynı zamanda bizim kıtamız ile dünyamızla karşılaşmış olacağız. Özgürlük, demokrasi ile bağımsızlık değerlerine ve bununla birlikte ülkemizde yaşayan tüm yurttaşlara eşit ölçüde saygı göstererek, Kosova halkı ile enstitüleri olarak aynı değerlere sahip olanları bağrımıza basmış olacağız.

Konuşmamın sonunda Kosova Cumhuriyetinin bağımsızlığını tanıyan Avrupa Birliği ülkeleri ile ABD-ye ve aynı zamanda dünyanın özgür uluslar ailesine yeni bir devletin girmesini kabul eden tüm ülkelere sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Özellikle Kosovada mevcut olan UNMIK, EULEX ve KFOR gibi uluslararası örgütlerin ülkemize sunmuş oldukları büyük yardımlarından dolayı şükranlarımı sunuyorum, dedi konuşmasının sonunda Fatmir Seydiu.

HÜKÜMETİN 100 GÜNLÜK ÇALIŞMA RAPORU VE 2008-2011 DÖNEMİNE AİT PROGRAMI

Kosova tüm yurttaşların vatanıdır

Bu dönem süresince Kosova, olağanüstü uluslararası desteğini kazanmıştır. Bununla Kosova'ya fiilen, NATO ve Avrupa Topluluğuna sağlam üyeliği için perspektif açılmıştır. Bu yol durdurulamaz ve ortak bir başarıdır.

Programın amacı, sorumlu ve şeffaf bir politika ile Kosova'yı hızlı ve istikrarlı bir ekonomi kalkınmaya götürecektir, tüm vatandaşları için huzurlu, güvenli bir ortamın yaratılmasına katkı sunacak tüm vatandaşların gereksinim ve istemlerine yanıt vermektir.

Yoksulluğun hafifletilmesi ve sosyal istikrarlık, daimi ve uzun vadeli öncelik olarak sunulmaktadır.

Kosova Cumhuriyeti Başbakanı Haşim Taçi, 18 Nisan tarihli toplantıda, Kosova Meclisi milletvekilleri önünde Kosova Cumhuriyeti Hükümetinin 100 günlük çalışmasına ait raporu sunmak istedi. Bu vesileyle Başbakan

Haşim Taçi, “Şahsi iradem, Kosova Cumhuriyeti Hükümetinin tüm Bakanlarının iradesi ve sorumluluğu ile Hükümetin 100 günlük çalışmalarına ait komple raporu sunmak istiyorum” dedi.

Bu rapor anayasal bir yükümlülük

değildir, fakat benim ve Kosova Hükümetinin olduğu gibi, Kosova devlet enstitülerinin de iradesi, sorumlu ve şeffaf çalışma yürütmektir.

Bu zaman içerisinde biz ve Kosova'nın tüm enstitüleri ortaklaşa

olarak Kosova'nın bağımsız, ege-
men, demokratik bir devlet olmasını
sağladık, çok uluslu Kosova, Ar-
navutların ve tüm diğer topluluk-
ların ülkesi olan bir Kosova'yı imar
ettik.

Kosova enstitüleri, tüm siyasi par-
tiler, tüm vatandaşların iradesi ile
birlikte, görkemli, onurlu ve so-
rumlu bir şekilde Kosova'nın de-
vlet olarak ilan edilmesini kutladık.
Bu dönem içerisinde Kosova devle-
tini demokratik dünyanın en güçlü
40 kadar devleti tanıdı ve tanıma
süreci devam ediyor.

Bu dönem içerisinde Kosova, kendi
devlet Anayasasını, çağdaş
anayasayı, geleceğin anayasasını,
sağlam bir perspektifi ve ekonomik
kalkınma ile enstitüsyonel istikrar-
lığa, yasaların hakimiyetine ve
bütünleşme perspektifine yol açan
anayasayı da getirdi.

Bu dönem süresince Kosova,
olağanüstü uluslararası desteğini
kazanmıştır. Bununla Kosova'ya fi-
ilen, NATO ve Avrupa Topluluğuna
sağlam üyeliği için perspektif
açılmıştır. Bu yol durdurulamaz ve
ortak bir başarıdır.

Bu dönem içerisinde
sürdürdüğümüz çalışmalara sun-
duğunuz destek, anlayış ve güven
için hepinize teşekkürlerimi sunuy-
orum. Bu dönem tabi ki tarihi karar-
ların, ortak kararların alındığı, fakat
aynı zamanda ülkede çeşitli yöne-
tim sorunlarına ait farklı yaklaşımların
yapıldığı bir dönemdi. Tabi ki
tüm bunlar Kosova Hükümeti ve
şahsım tarafından selamlanmıştır,
bu da tek bir değer rekabetinin,
ülkenin ve tüm vatandaşların iyiliği
için bir rekabet olarak kabul
edilmiştir. Bu sebepten, zaman
zaman yapılan itirazlar, uyarılar ve
eleştiriler memnuniyetle kabul
edilmiş ve Hükümet tarafından
değerlendirmeye alınmıştır.

Önceki dönemde tabi ki vaadlerde
bulunduk, fakat aynı zamanda
Kosova Hükümeti olarak, üst düzey
devlet sorumluluğuna ait bir uygu-

lama gibi, bu vadeleri yerine ge-
tirmeye de başladık.

En azından 30 milyon euro tasarruf yapılıyor

İyi, istikrarlı, etkili ve çok şeffaf bir
yönetimi kurmaya başladık. Çok
bileşik olan bir süreç, eğitimin
gelişmesi sürecinin de uygulan-
masına başladık, bu süreç 100 gün-
lük çalışma çerçevesinde sadece 90
gün içerisinde, Kosova'daki du-
ruma, şartlar ve gerçeğe göre akıl
almaz bir ilerleme kaydedildi. Bu il-
erleme aynı zamanda okulların bil-
gisayar sistemiyle donatılmasında
da kaydedildi.

Çalışmalarımız çerçevesinde yol
altyapısı, enerji durumunun
düzelmesi, rüşvete karşı savaşım ve
Kosova için batı perspektifi ile
devam ettik.

Çalışmalarımızın ilk gününden
itibaren hedeflerimizi gerçek-
leştirmeye başladık. Hükümet
olarak ilk önce kamu paranın har-
canması konusunda hesap verilmesi
için önlemleri aldık. 52 milyon Eu-
ronun harcandığı önceki Hükümet-
ten farklı olarak, ilk olumlu etki
gibi- Kosova Cumhuriyeti
Hükümeti içerisinde harcamaların
sınırlandırılmasına ait karar ile biz
en azından 30 milyon euro tasarruf
yapmak sorumluluğunu üstlendik.
Bunu da ülkenin çıkarı ve Kosova
vatandaşlarının sosyal durumlarına
ait diğer enstitüsyonel sektörlere
yatırım sağlamak amacıyla yaptık.
Sivil yetkililerin profesyonalizmini
saygıladık. Belirli ve çok sayıda
öyle diyebilirim yeteneksizlik, bil-
gisizlik, bazı hedefli ablukadan
yana olan durumlarda, hiçbir sivil
yetkili iş yerinden uzaklaştırılmadı,
bu gelecekte de tolerise edilmeye-
cektir.

Biz öğrencilerin emprovize edilmiş
sınıflardan çıkarılmasına, eğitimin
görüldüğü okulların genişletilmesi
ve modernleşmesine, yeni okulların
inşa edilmesine ve ayınlarının bil-
gisayarlarla donatılmasına başladık.

Bunlar bağışlar değildir, bunlar
Kosova Hükümeti ve Eğitim
Bakanlığı tarafından yatırım
yapılan somut çalışmalar ve projel-
erdir.

Priştine Üniversitesi için yönetme
ve finansi özerkliği sağladık. Priş-
tine Üniversitesinde verilerin dijital
sistemine geçmesi kararını getirdik,
ayrıca finansi araçların temin
edildiği Eğitim Fakültesinin inşaatı
için karar aldık.

Enformatif Teknoloji Fakültesinin
açılması için kararın şekil-
lendirilmesine başladık; şimdi fi-
nansi imkanlar görüşülüyor, bu da
en kısa bir zamanda gerçekleşecek.
Üniversite öğrencilerinin yeni
akademi yılına kayıtlanmalarıyla il-
gili taksa fiyatlarının indirilmesi
kararını da getirdik. Yurtların inşaa
edilmesine devam ettik. Öğrenci-
lerin beslenme ve yurtlarda yer-
leşmelerine ait fiyatların
indirilmesi, fakat aynı zamanda on-
ların standartlarının artmasına ait
kararı getirdik, ayrıca Bolonya
Deklarasyonuna göre tüm üniver-
siteler için akreditasyona ait kararı
da benimsedik.

Çok sayıda yerel ve ulusal yollar inşa ediliyor

Çok sayıda yerel ve ulusal yolların
inşa edilmesine başladık. Vırniça-
Priştine- Merdare oto yolun inşası
çalışmalarının başlamasına ait ihale
açıldı.

Aynı zamanda, zaman çerçevesi de
özel olarak tayin edilmiştir, bunu siz
de, vatandaşlarımız da biliyor, bu
çerçevede maddi araçların da sağ-
landığı biliniyor ve yapılan tartış-
malar ile alınan kararlar ardından
çalışmalar zamanında ve programa
göre başlayacaktır. Tabi ki bu aleni,
yerli ve uluslar arası bir ihale ola-
caktır. Diğer yandan Priştine- Feri-
zovik -Elez Han oto yoluna ait etüt
çalışmaları da başlamıştır.

Enerji durumunu tam bir çöküşte
bulduk. Kosova'yı hakiki bir karan-
lıkta bulduk. Başlangıç güçlükleri

ve engelleri olağanüstüydü, fakat bizim de direnmemiz çok büyüktü ve bugün yerli ve uluslararası uzmanlar tarafından hazırlanan somut bir stratejimiz var. Karanlık, kötü yönetme, kötüye kullanma fakat aynı zamanda rüşvet gibi olgularla da karşılaştık.

Kosova Hükümetinin bu stratejisi mevcut bölümlerin konsolidasyonunu ve yönetme yararlılığının

artırılmasını, vergi kolaylığı yoluyla yatırımları ve özelleştirmenin kamu partnörlüğünü öngörmektedir. Kosova Hükümeti tarafından dün akşam alınan kararlar da iktisadının sosyalist planlanması unsurundan uzaklaştırılıp, vergi kolaylığı sürecinde serbest piyasa iktisadisine, partnörlük yolu ile özelleştirme sürecine, fakat aynı zamanda bütünlüklü özelleştirme ve

yeni termo santrallerin inşaatının başlamasına doğru gitmektedir.

Bu strateji, yaşam ortamının korunması kriterlerinin tamamen saygılanması ile yeni enerji kapasitelerinin inşa edilmesi hedefleri ile devam etmektedir. Bu çerçevede aynı zamanda, vatandaşların sağlığının dikkatlice görüşülmesi ve Kosova'nın ekonomik kalkınması

Yabancı yatırımların ilgisini çekmek için uygun ortam

Bu program, enstitülerin konsolide edilmesi, mahkeme organlarının komple edilmesi, Avrupa standartları ile uyumlu olarak kamu yönetimin de konsolide edilmesi ve Kosova'nın tüm yöresinde yasa ve asayişin uygulanmasında Hükümetin yönelimini temsil etmektedir. Programın amacı, Kosova'yı hızlı ve istikrarlı bir iktisadi artışa götürecektir ve tüm vatandaşlar için güvenli ve sakin bir ortamın yaratılmasını sağlayacak sorumlu ve şeffaf bir politika yoluyla vatandaşlarımızın istem ve gereksinimlerine yanıt vermektir.

Bu program ile en belirgin öncelikler 4 temel noktada belirtilmiştir: ekonomik artış, statünün uygulanması, iyi yönetim, yoksulluğun azaltılması ve sosyal istikrarlık. Bu öncelikli ödevler Hükümet içinde, fakat aynı zamanda belediyeler ve sivil toplum ile yapılan danışmaların uzun bir sürecinin sonuçlarıdır. Hükümetin amacı bu öncelikli

ödevlerin para açısından sağlıklı ve istikrarlı olmasıdır. Bu harcamalar, orta vadeli harcamalar çerçevesi ile ve Kosovaya ait Bağışçılar Konferansının somut projesinin uygulanması imkanları ile saptanmış olacaktır. Mevcut enerji kapasiteleri ve zayıf yol altyapısı, gelişmeye, istikrarlı iktisadi gelişmeye ve aynı zamanda yasa hakimiyetine engeli oluşturmaktadır.

Kosova'nın sahip olduğu doğa zenginlikleri potansiyelinin ve onların kullanılmasının, ekonomi kalkınmayı arttıracığına, işsizlik oranının azalmasına ve sosyal şartların düzeliş, bununla yoksulluğun azalmasına katkıda bulunacağına inanıyorum. Program, yörede diğer ülkeler ile rekabette bulunmamız için yabancı yatırımların dikkatini çekmek amacıyla uygun bir ortamın yaratılmasına imkanı sunmaktadır. Özellikle enerji sektöründe, yol altyapısında üretkenliğin artması, eğitimde kalitenin artması, politika ve ilgili mali piyasa, yasanın tamamen hakim olması amacıyla öngörülen kaliteli yatırımlar 2008-2011 dönemine ait bu Programın diğer imkanlarını oluşturacaktır.

Tarımcılık sektörü önemlidir ve bu programda önemli bir yere sahiptir, bu da tarımcılığın canlanmasına ve işsizliğin azalmasına dolaysız bir şekilde etkisine imkan sağlayacaktır. Enerji ve maden ocakları, kaliteli ve istikrarlı bir tedarik, Hükümetin bu görevi süresince öngörüldüğü gibi, Kosova'nın her yanlı kalkınması için ön koşulu oluşturmaktadır.

Kısa vadeli plana göre, enerji krizinden çıkış, haberdar etme ve özel sermaye ile üç safhada öngörülmektedir. Kosova, şeffaf bir süreç ve iyi bir yönetim ile Kosova için çok sayıda yararı getirecek konsesiyon ve özelleştirmeye ait anlaşmalarla başlayabilir. Uzun vadeli program ile, Hükümetin amacı "C" Termosantralinin inşa edilmesi sürecidir. Bu proje, Dünya Bankasının, AER, USAID'ten gelecek teknik yardım ile gerçekleşen dinamiği takip edecek. Burada sosyal ve çevre etkisi göz önünde bulundurularak, diğer çeşit rekabet ve şeffaf ihalelerine de olanak sağlanacaktır.

Bu programda demir yolu ulaşımına özel önem verilecek. Bununla yatırımlar, var olan demir yolu altyapısının

göz önünde bulundurularak, Kosova C Projesi Yönetim Kurulunun tamamlanmasına ait karar da şekillendirilmiştir.

Sivil yetkililerin profesyonel çalışmasını destekledik. Bu doğrultuda verilen vaatlerin ilk sonuçlarını ve Kosova Hükümetinin aldığı kararları konusunda sorumluluğunu emekliler hissetmeye başladı bile. Tabi ki bu

canlandırılması ve düzelmesi öngörülmektedir. Aynı zamanda yeni altyapının inşa edilmesi, hizmetlerin gelişmesi, güvenlik ve demir yolu taşımacılığına yatırımların da yapılması öngörülmektedir. Hava ulaşımı alanına gelince, burada Priştine Uluslararası Havaalanının gelişmesi ve modernleşmesine yatırımların yapılması imkanında olacağız. Hava operasyonlarının ve uçuşların artması olacak, sahip olduğumuz olanaklar dahilinde ticari hedefler ve alternatif bir hava alanı olarak Yakova hava alanının etkinleştirilmesi yapılacak. Aynı zamanda Helikopterler Birliğinin kurulması için en iyi olanaklar da araştırılıyor.

Telekomünikasyon yasama ile teknoloji sayesinde yenilenecektir. Kamu telefon operatörü konsolide edilecek ve aynı zamanda kamu ile özel olarak finanse edilmenin özel ya da karma şekilleri yoluyla telefon-posta ve internet hizmeti artacak, genişlenecek ve düzene koyulacaktır.

doğrultuda daha fazla yapılması da beklenmektedir.

Bu sebepten, temel ilaçların ücretsiz verilmesine başladık, kamu ulaşım yüzde 50 için daha ucuz oldu, emekli fonuna katkısı geçen emekliler için maaşlarında yüzde 100 oranda bir artışın uygulanması başladı. Emeklilere ait yasa nihai safhada bulunuyor ve en kısa bir zamanda onaylandıktan sonra uygulanmasına geçilecek.

Adalette reformlar, bağımsız işlevsel yargı

Vatandaşlarımızın sağlığı Kosova Hükümetini tedirgin etmeye devam eden bir konudur. Çoğu defalar Bakan Gaşi de ülkemiz ve vatandaşlarımız için bu önemli bakanlıkta karşı karşıya geldiği ağır duruma işaret etmiştir. Çalışmalarımızın ilk gününden itibaren, şahsen ve Sağlık Bakanı ile birlikte, bakanın da delillerle kanıtladığı ve vurguladığı gibi sağlık sektöründe durumun düzelmesi, siyasetten arındırılması ve kriminal işlerden uzak kalması için olduğu gibi, aynı zamanda olumsuz belirtilerin önlenmesi ve ortadan kaldırılması, temizlik, bu temizliğin yüksek standartlarda olması, daha fazla ve kaliteli ilaçların temin edilmesi, çağdaş altyapı, bilgiye yatırım yapmak ve Dünya Sağlık Örgütü'nün bir bölümü olmak için hazırlıklarda seferber olduk. Adalette reformlar ve işlevsel ile bağımsız yargı ve Kosovanın tüm yöresinde yasa hakimiyeti için çalışmalarla devam ettik. İktisadi ve maliyede reformlara devam edeceğiz, fakat aynı zamanda Başkan Marti Ahtisari'nin evrağı ve standartlarına göre ortaklaşa aldığımız kararlar esasınca ticaret ve endüstride seferberliğimizin artırılmasına ve yerel yönetimde reformlara devam edeceğiz.

DEVAMI 18 SAYFADA

KOSOVA CUMHURİYETİ
RESMİ BAYRAMLARINA AİT
YASA TASARISI KABUL EDİLDİ

Kosova resmi bayramlarına anma günleri de eklendi

Ad-hoc Komisyonun, Marti Ahtisari'nin Genel Kapsamlı Önergesine dayanan Yasa Tasarıları ile ilgili yoğun toplantılardan ve bayram takviminin tamamlanması konusunda Kosova Başkanı Fatmir Sejdiu, Başbakan Hashim Thaçi, Kosova Meclis Başkanı Krasniqi ve Kosova'da uluslararası faktörleri ile aralıksız danışmalardan sonra Kosova Meclisi milletvekilleri, Kosova Cumhuriyeti resmi bayramlarına ait Yasa'yı kabul ettiler. Bu Yasa, Kosova devlet bayramları ile ilgili daha iki değişikle ile tamamlandı. Bu bayramlara şu anma günleri eklendi: 28 Kasım –Arnavutlar Günü, 12 Haziran –Barış Günü, 6 Mart- Gazileri hatırlama ve saygı, 23 Nisan – Türklerin Günü, 8 Nisan – Romların Günü, 15 Şubat – Aşkalılar Günü, 28 Eylül – Boşnaklar Günü ve 6 Mayıs – Goralılar Günü.

Kosova Meclisi milletvekilleri önünde, Komisyon Başkanı Fehmi Muyota tarafından takdim edilen Ad-hoc Komisyonu'nun Raporunda, diğer anma günlerin, Kosova Cumhuriyeti başkanı ve iki gün boyunca ise Kosova Sırp topluluğu ile yapılacak danışmalardan sonra, Kosova Cumhuriyeti Hükümeti tarafından belirleneceği vurgulanıyor.

Komisyon Raporu ve genel olarak Yasa metni, oturumda hazır bulunan milletvekillerin oyçoğunluğu ile kabul edildi.

Belçika, Kosova bağımsızlığını kısa zamanda tanımasından dolayı takdir edildi

Kosova'nın uluslararası mekanizmalarına entegre olması yönünde yardım sunulacak. - İşbirliği Memorandumu imzalandı

Belçika Parlamento Şefi Sn. Herman Van Rompuy'in çağrısı üzere, Meclis Başkanı Krasniçi tarafından yönetilen Kosova Cumhuriyeti Meclisi'nin bir delegasyonu bugünden itibaren üç günlük Belçika ziyaretinde bulunmaktadır. Delagasyonda Başkanlık üyeleri olarak: Cavit Haliti, Sabri Hamiti, İbrahim Gaçi ve Slobodan Petroviç bulunmaktadır. Gün içerisinde Yakup Krasniçi'nin yönetimindeki Kosova Meclisi delegasyonunu, Belçika Parlamento Başkanı Sn. Herman Van Rompuy tarafından ağırlandı. Meclis Başkanı Krasniçi, bu münasebetle Belçika Parlamentosu'nun Kosova Meclisi'ne sunduğu desteğinden dolayı Sn. Rompuy'a içtenlikle teşekkür etti. Ayrıca Belçika'nın Kosova bağımsızlığını kısa sürede tanımasından dolayı memnuniyetini de belirtti. Başkan diğerleri arasında, Belçika Parlamentosu'nun ileride de Kosova Meclisi'ne yardım sunmaya gereksiniminin var olduğunu söyledi. Dolayısıyla Belçika'nın, Kosova'nın Evro-Atlantik strüktürlerine entegre olmasında yardım sunmasını diledi. Konuşması süresinde Sn. Rompuy Sn. Krasniçi'ye, Belçika Parlamentosu'na yaptığı bu ziyareteinden dolayı teşekkürlerini belirterek, kendisinin parlamentolar arasında işbirliğin daha üst düzeye çıkarılması yönünde çaba harcayacağını vurguladı. Ayrıca, Kosova'nın Avrupa mekanizmalarına üye olması yönünde de olanakların bulunması

konusunda etkinliklerini sürdüreceğine de işaret etti. Sn. Herman Van Rompuy, Kosova delegasyon şerefine öğle yemeği düzenledi. Meclis Başkanı Krasniçi, gün içerisinde Belçika Temsilciler Kamarası Başkanı ve Belçika Parlamentosu Avrupa Konuları Federal Danıştay Komisyonu Başkanı Sn. Herman de Croo ile de görüştü. Görüşme süresinde Meclis başkanı, iki paramento arasında İşbirliği Memorandumu'nun imzalanması yönünde çaba harcadığına işaret etti. Sn. De Croo, Kosova'nın bağımsızlığından sonra yapılan çalışmalar hakkında bilgi sunan Kosova meclisi başkanına teşekkür etti. Dolayısıyla Sn. De Croo, eski Yugoslavya'nın bütün devletlerinin, Avrupa Birliğine entegre olması gerektiğine işaret etti. Meclis Başkanı Krasniçi, Revizyon Mahkemesi yanı sıra daha bazı yerleri ziyaret ederek görüşmelerde bulundu. Brüksele yapılan ziyaretin ikinci gününde, Meclis Başkanı Yakup Krasniçi'nin başkanlığındaki Kosova Cumhuriyet Meclisi'nin delegasyonu, Belçika Senatosu Armond de Decker kabul etti. Senato başkanı, görüşmenin başlangıcında, Başkan Krasniçi'ye Belçika Parlamentosu ve Senatosuna yaptıkları bu ziyaretten dolayı teşekkürlerini belirtti. Dolayısıyla Belçika'nın, savaştan başlayarak bağımsızlığın ilan edildiği 17 Şubat tarihine kadar Kosova'daki gelişmeleri dikkatla

takip ettiğini ve bu bağımsızlığı en kısa zamanda tanıdığını vurguladı. Bütün Balkanlarda barış ve istikrarlık için çaba harcadıklarına da işaret ederek, Belçika yatırımcıları, durumun istikrarlı olması için Kosova'ya yatırımlarda bulunacağını söyledi. Başkan Krasniçi, Senato Başkanına düzenlediği bu kabulden dolayı teşekkürlerini belirtirken, Kosova'daki politik gelişmelere, ilk sırada Ahtisari paketinden kaynaklanan yasaların kabul sürecine değindi. Ayrıca, Belçika tarafından Kosova bağımsızlığının, en kısa bir zamanda tanıdığını da söyledi. Bu yönde Kosova Parlemntosu'nun, iki devlet arasında ikili ilişkilerin oluşması yönünde çaba gösterdiğini de söyledi. Konuşmasının devamında Krasniçi, Evro-Atlantik entegrasyonları yönünde Belçika'nın Kosova'ya yardım sunacağına da inandığını vurguladı. Başkan Krasniçi evsahiplerini, Kosova'da yabancı yatırımları celbeden yasama strüktürü ile de tanıttı. Bu ziyareti süresinde Krasniçi, Belçika tarafından Kosova'nın genel kalkınmasına destek sunmasını, özellikle Kosova'nın evro-atlantik mekanizmalarına entegrasyonunu desteklemesini beklediklerini söyledi. Belçika Parlamentosu ve Kosova Cumhuriyet Meclisi arasında, söz konusu Parlamentosların sekreterleri olan Robert Mitiner ve Skender Krasniçi tarafından İşbirliği Memorandumu da imzalandı.

Slovenya'nın gayesi, Batı Balkanların istikrarlığa kavuşması ve onun AB'ne entegrasyonudur

**Slovenya, her zaman Kosova'yı destekleyecektir
Kosova'nın azınlıklar konusundaki siyaseti olumlu değerlendirildi**

Slovenya Meclis Başkanı France Cukayati'nin çağrısı üzere Kosova Meclis Başkanı Yakup Krasniçi'nin yönetiminde olan Kosova Cumhuriyeti Meclisi'nin bir delegasyonu, Lublana'ya iki günlük resmi ziyaretinde bulunmaktadır. Delegasyon Başkanlık Kurulu üyeleri olan Cavit Haliti, Sabri Hamiti, Necat Daci ve Slobodan Petroviç bulunmaktadır.

Meclis Başkanı Yakup Krasniçi, delegasyon üyeleri ile birlikte ilk olarak Slovenya Meclis Başkanı France Cukayati ile görüştü. Görüşmenin başlangıcında Slovenya ile Kosova arasında ileride ikili, siyasi ve ekonomik ilişkilerin yoğunlaştırılması konuları ele alındı. France Cukayati konuşması süresinde, Slovenya'nın, Batı Balkanların istikrarlığı ve onun AB'ne entegrasyonu konusunu ilgilendiğini söyledi. Sayın Cukayati, Slovenya'nın Kosova'yı her zaman destekleyeceğini ileri sürdükten sonra, Kosova'nın azınlıklar konusundaki siyasetini çok olumlu bulduklarını da söyledi. Görüşme süresinde, karşılıklı komşu ilişkileri ilgilendiren bazı konular, daha doğrusu Kosova'nın, komşuları, dolayısıyla Sır-

bistan ile de ilişkiler kurması olanaklarına değinildi.

Meclis Başkanı Krasniçi, görüşme süresinde, Avrupa ülkelerinde çalışmak, öğrenim görmek veya özel işletmeciliğe atanmak isteyen vatandaşlar için vizelerin liberalleştirilmesine değindi. Bulduğumuz ayın sonunda, Brüksel'de Avrupa Parlamnetocularının bir konferansı düzenlenecektir. Bu konferansta vizelerin liberalleştirilmesi konusu da görüşülecektir. Her iki delegasyon, Kosova ile Slovenya arasında, şu alanlarda ilişkilerin yoğunlaştırılması gerektiği konusunda oydaş oldular: Parlemtolar arası ilişkiler, iktisadi, eğitim, sağlık vs. Kosova delegasyonu, Slovenya'nın ileride de Kosova'nın Evro-Atlantik entegrasyonu konusunda çaba harcamaya devam edeceğine ve dünyanın diğer ülkeleri tarafından da Kosova'nın uluslararası çapta tanınması konusunda daha yoğun çaba harcayacağına inandığını söyeledi.

Slovenya'nın yüksek görevlileri ile yapılan bu görüşmenin devamında, Meclis Başkanı Yakup Krasniçi'nin yönetimindeki Kosova Cumhuriyeti

Meclis delegasyonu aynı gün içerisinde, Slovenya Dışişleri Bakanı Dimitriye Rupel ile de görüştü. Bu görüşme süresinde Dimitriye Rupel, Slovenya'nın, bu devletin hakiki dostu olarak Kosova'daki gelişmeleri dikkatle takip ettiğini söyledi. Rupel "Bizim amacımız, ilk sırada evro-atlantik mekanizmalarına üyeliğiniz yolunda size yardım etmektir. Ancak aynı zamanda Kosova'nın önemli uluslararası karşılaşmalara katılması için de çaba harcamaktayız" dedi. Bu görüşmede 15 Hazirandan sonra UNMİK Misyonu'nun rolü ve Kosova'nın azınlıklar karşısındaki tavrı ile ilgili konulara değinildi. Bu yönde Rupel, yeni Kosova devletinin, sempatik bir devlet olarak bilindiğini ve bu imajı koruması gerektiğini de söyledi. Sn. Dimitri Rupel, Slovenya'nın, Priştine'de büyükelçiliğini açmayı kararlaştırdığını da bildirdi.

Parmaneto Başkanı Yakup Krasniçi, yasama alanında Kosova Meclisi'nin elde ettiği başarılarından konuştuktan sonra Slovenya'nın, Kosova'ya yapılan ve değeri büyük olan yardımına değindi. Krasniçi Slovenya'dan, ilerideki gelişmeler süresinde de Kosova'yı desteklemelerini istedi. Devamında Parlamento Başkanı Krasniçi, tüm komşularla, özellikle Avrupa yanlısı güçlerin yengi elde ettikleri göz önünde bulundurulduğundan dolayı Sırbistan ile de iyi komşu ilişkilerin oluşması taraftarı olduğunu da söyledi.

Kosova Pralmentosu delegasyonunun bu ziyareti, sıcak ve dost havası içinde geçmektedir.

Kosova Meclis Başkanı Yakup Krasniçi, Slovenya Parlamento Başkanı France Cukayati'yi Kosova ziyaretine davet etti.

PARLAMENTO BAŞKANI KRASNIÇI, BAŞKANLIK KURULU
ÜYELERİYLE BİRLİKTE, NATO PARLAMENTO HEYETİNİ KABUL ETTİ

Kosova Meclisi'nin, NATO Parlamento toplantılarına katılması hoşgörülle karşılanmaktadır

Kosova Anayasası, Ahtisari'nin geniş kapsamlı planını içermektedir. - Kosova halkı ile enstitülerinin amacı, Avrupa ile Avrupa-Atlantik mekanizmalarına entegre olmaktır

Kosova Cumhuriyeti Meclis Başkanı Yakup Krasniçi, Başkanlık Kurulu üyeleriyle birlikte bu gün, başta Michael Clapham olmak üzere yirmi bir üyeden oluşan NATO Parlamento heyetini kabul etti. Kabul sırasında, ülke bağımsızlığının ilan edilmesinden sonra Kosovadaki gelişmeler, bu dönem içerisinde ve ilerideki dönemde Kosova Meclisinin etkinlikleri, yeni devlet Kosovanın ihtiyaç duyduğu destek ve ülkenin Avrupa ile Avrupa-Atlantik mekanizmalarına entegre olmak amaçları hakkında konuşuldu. Oldukça zor tarih anlarında Kosovaya destekte bulunan Kuzey-Atlantik Birliğine teşekkürlerini sunan Parlamento Başkanı Krasniçi, savaş sırasında tehlikede bulunan Kosova halkının kurtarıcısı olarak NATO güçlerine ömür boyu minnettar olduğunu belirtti.

Parlamento Başkanı Krasniçinin sözlerine göre, 17 Şubat tarihinden itibaren Kosovada yeni bir realite sağlanarak- bağımsız ve egemen Kosova devleti kurulmuştur ve bununla bu yönde önemli adımlar atılmıştır. Örneğin, Bağımsızlığa ait Deklarasyonun onaylanması, bayrak, arma ve Anayasanın onaylanması. Bu şekilde Kosova, tüm vatandaşlarına gelişme perspektiflerini açarak, devlet kurma görevini tamamlamıştır, dedi konuşması sırasında Parlamento

Başkanı Krasniçi. Devamında Başkan Krasniçi, NATO Parlamento heyetine, Kosova Anayasasının, Ahtisarinin geniş kapsamlı planını içerdiğini ve bunun Kosovanın tüm vatandaşlarına engelsiz gelişmeyi garanti ettiğini bildirdi.

Konuşmasının devamında Parlamento Başkanı Krasniçi, Kosova halkı ile enstitülerinin, Avrupa ile Avrupa-Atlantik mekanizmalarına entegre olmayı ve Uluslararası Para Fonu, Dünya Bankası ve diğer uluslararası forumlara üye olmayı amaçladıklarını dile getirdi.

NATO Parlamento heyeti yöneticisi Michael Clapham ve heyetin diğer üyeleri, Kosovada ilerideki gelişmelere ilgi göstererek, Meclis ile Meclisin milletvekilleri, özellikle azınlık temsilcilerinin

ilerideki turumlarıyla ilgili sayısız sorular yöneltmiş oldular.

Başkanlık Kurulu üyesi Slobodan Petroviç, şu anda Kosovanın tüm vatandaşlarına anlayış ile gelişmenin, bununla birlikte kayıtlı demokratik enstitülerinin gerekli olduğunu ortaya attı. Kosovada yaşayan Sırp parlamenter seçmelerini boykot etmeseydi, o zaman Sırpların Mecliste yirmiden fazla milletvekili olurdu, dedi Petroviç. Konuşmasının devamında Petroviç, Kosovadaki topluluklar arasında güven siyasetinden vazgeçmek amacıyla, SLS Parlamento gurubunun karşılaşmış olduğu güçlü baskılarından bahsetti.

Cezair Murati, Boşnak ile Türkleri temsil eden toplulukların, Arnavutlardan daha yüksek oranda

seçimlere çıktığını belirtip, bu toplulukların ülke enstitülerine karşı sadık olduklarını ve Kosova toplumuna tamamıyla entegre olmak istediklerini vurguladı.

Necat Dasi, devlet kurma projesi ve güvenilir havanın sağlanması söz konusu olduğunda, muhalefetin, iktidar güçleriyle tamamıyla yekvücutlu olduğunu belirtti.

Naim Maloku ise, Belgradın ilan etmiş olduğu Kosovadaki yerel Sırp seçimlerine özel olarak değinerek, Mitroviçanın kuzeyinde meydana gelen Sırp protestolarının neticeleri ve Kosovanın destabilizasyonu amacıyla Sırbistanın diğer girişimleri hakkında açıklama yaptı.

Sabri Hamiti, Kosovanın, NATO Parlamentosundan beklediği destek hakkında konuşarak, daha ilk günden itibaren KFOR-un Kosovada en güvenilir enstitü olduğunu ve öyle kalacağını belirtti. Onun sözlerine göre, Kosovada yerel Sırp seçimlerinin yapılmasıyla Belgrad, ülkemizin bağımsızlığını ve Kosova ile ülkemizde mevcut olan uluslararası enstitülerin ciddiyetini yoklamak istemektedir.

Kosova Anayasasının çifte vatandaşlığı ve bununla birlikte Sırbistanın Parlamentosu için oy kullanma olanağını öngördüğünü hatırlatarak, Parlamento Başkanı Krasniçi, Kosovada Sırp seçimlerinin düzenlenmesinin, Sırp vatandaşlarının Kosova enstitüleri ile toplumuna entegre edilmesini engelleyebileceğini vurguladı.

NATO Parlamento heyeti yöneticisi Michael Clapham, Parlamento Başkanı Krasniçi ve Başkanlık Kurulu üyeleriyle yapmış olduğu konuşma sırasında, Kosova Meclisinin, NATO Parlamento toplantılarına katılmasını hoşgörüle karşıladığını vurguladı.

MİLLETVEKİLLERİN YANIT ALMADIKLARI SORULARI

Kosova Meclisi oturumunda milletvekilleri, birkaç soru ortaya atıldılar. Ancak onların aynı oturum süresinde, bir kaç defa bu soruları tekrarlamalarına rağmen yanıt alamadılar. Bu sorular bulunduğumuz yılın Mart ile nisan ayları süresinde ortaya atılmıştı. Buna karşın Haziran ayı sonuna kadar, baş vurdukları Başbakan veya belli bakanlığın yetkililerinden yanıt gelmemiştir.

Milletvekili **Njomza Emimi** Eğitim ve Teknoloji Bakanı Enver Hoxay'a: Priştine Üniversitesinde temel eğitimlerini tamamlamakta olan üniversite öğrencilerinin sayısından başlanarak, onların yüksek lisans eğitimine kabul edilmelerinden çok daha yüksektir" diye sorarken şunları eklemiştir: "EBTB bu sorunu ne şekilde çözecek ve yüksek lisans eğitiminin ülke dışında yapılması için olanakların sağlanması amacıyla Kosova'da faaliyet gösteren DAAD, Eus Austria ve diğer benzeri akademik fondasyonlar ve kaynaklar ne kadar kullanılmaktadır?" diye sordu.

Milletvekili **Esat Baryşori**'nin Ulaşım ve Telekomünikasyon Bakanı Sn. Fatmir Limay'a şu soruyu ilettiler: "Kosova Cumhuriyeti, telefon hizmetleri için kendi koduna ne zaman sahip olacaktır?" diye sordu.

Milletvekili **Riza Smaka**, büyük zararlar açan yasa dışı yollarla ağaçların kesilmesi ve kullanılmasından başlanarak, Başbakan Hashim Thaçi'ye Kosova Hükümeti'nin somut programının temel hedeflerinden biri olan "bona fidei" programının hayata geçirilmesi yönünde, Kosova ormanlarının korunması, esirgenmesi ve kullanılması yönünde ne gibi önlemlerin alındığına dar soruda bulundu.

Milletvekili **Mürvete Pantina** ise, Tarım, Ormancılık ve Kırsal Kalkınma Bakanı Sn. İdriz Vehapi'ye şu soruda bulundu: "Kosova Cumhuriyeti Bütçesi'nden, 2008 yılı için tarım üreticilerini desteklemek adına araçların bölüşümü neden yapılamamıştır" diye sordu.

Milletvekili **Riza Smaka** Başbakan Hashim Thaçi'ye, kontrol dışı bir şekilde, bireyler veya bireylerden oluşan gruplar tarafından sistematik olarak hasara uğrayan Kosova sularının korunması ve savunulması yönünde Kosova Hükümeti tarafından ne çeşit önlemlerin alındığını sordu.

Milletvekili **Emruş Cemayli**, Çevre ve

Alan Planlaması Bakanı Sayın Mahir Yağcılara şu soruyu yöneltti: "Ferizovikin dışındaki Ştimle yolundaki meyvelikte çevre için oldukça tehlikeli olan yaklaşık bir ton pestisidin yıllardan beri var olduğu hakkında bilginiz var mı ve onların ortadan kaldırılması doğrultusunda ne gibi önlemler aldınız?"

Milletvekili **Sabit Rrahmani**, Başbakan Hashim Thaçiye şu soruyu yöneltti: "Haşkalilerin Demokratik Birliği Partisine ait azınlıkların tek temsilcisi olan Sayın Hasan Abdullahunun oylar sonucu danışman görevinde seçilmesine rağmen, Lipyen Belediyesinin Başkan vekili görevine seçilmemesinin sebebi nedir?" Çünkü aldığımız bilgilere göre, onun yerine bu göreve Belediye Meclisinin danışmanı olmayan ve sadece Sırp partisinden önerilen Sırp topluluğuna ait temsilci seçilmiştir.

Milletvekili **Riza Smaka**, Başbakan Hashim Thaçiye şu soruyu yöneltti: "Bazı sorumsuz özel ve tüzel kişiler sistematik bir şekilde nehir teknelerini kazıyıp, oldukça büyük hasarların belirlenmesine yol açmaktadır. Örneğin, suyun tabii akıntısının kurutulması ile değişmesi, kamu para ile yolların zeddenmesi zararına fiskal evazyon vb. Bu gibi olumsuz belirtilerin ortadan kaldırılması amacıyla Kosova Hükümeti ne gibi önlemler almaktadır?"

Milletvekili **Lulyeta Şehu**, Enerji Bakanı Yustina Pula'ya şu soruyu yöneltti: "Savaş kahramanları, kayıp kişiler ve sosyal yardıma muhtaç olan aileler için 1999 yılından 2007 yılına kadar elektrik enerjisi borçlarının silinmesi ve bununla birlikte 2008 yılından itibaren sözkonusu ailelerin düzenli olarak elektrik enerjisini ödemeleri imkanı var mı?"

Milletvekili **Berat Luja**, İçişleri Bakanlığı Bakanı Zenun Payaziti'ye şu soruyu yöneltti: "Son zamanlarda Debilde köyünde ve onun çevresindeki genel durum, özellikle güvenlik durumu oldukça kötüleşmiştir. Bu gibi durumdan huzursuz olan köylüler, kendi yasal mülklerini korumaları amacıyla kendileri örgütlenmektedir. Köy sakinlerinin kendi başına mülklerini ve aynı zamanda Kosova Cumhuriyetinin yasal yöresini korumaları amacıyla en sert yöntemleri kullanmalarını doğrultusunda Bakanlık ne gibi önlemler aldı?"

TOPLULUKLARIN HAK VE ÇIKARLARINA AİT KOMİSYON TOPLANTISINDAN NOTLAR

Komisyon'un bazı üyeleri, UNDP'nin çalışmalarını eleştirdi

2008 Mart ayına kadar bu program sayesinde 321 aile (1.560 kişiden oluşan hane) konut yardım onayı aldı, daha 200 ek hane (yakın olarak 1.300 kişilik aile), bu tür yardım onayını beklemektedir

Komisyon Başkanı Sn. Boyan Stoyanoviç'in başkanlığı altında düzenlenen Toplulukların Hak ve Çıkarlarına ait Komisyon, bugünkü sıralı toplantısının gündemin en önemli noktası olarak, UNDP doğrusu Kosova'ya azınlıkların dönmesine yardım taraftarı Kalıcı Ortaklık Acentası tarafından hazırlanan Kosova'ya azınlıkların dönmesine (SPAK PLUS) yardım raporunun görüşülmesiydi. Adı geçen raporu Kosova'ya Azınlıkların Dönmesi'ne Kalıcı Ortaklık Acentası Baş menajeri Sn. Kim Vetting sundu.

Toplantıda söz alarak Kosova'ya azınlıkların dönmesi sürecine değinen Sn. Kim Vetting, bu programın (SPAK PLUS) daha 2005 Ekim ayından bu yana uygulanmaya başladığını ve bu programın, geri dönenlerin hizmetine sunulan, Kosova'ya ister örgütlü grup halinde ister de gelişigüzel olarak bireysel kombine dönüşten oluşan gerekli bir mekanizim olduğunu ileri sürdü. UNDP'nin Kosova'ya azınlıkların dönmesine yardım taraftarı Kalıcı Ortaklık Acentası, söz konusu programın mükkemmel olarak gerçekleşmesi amacıyla, Topluluklar ve Geri Dönüş Bakanlığı ve 1999 yılına kadar Kosova'da yaşayan ve çalışan herkesin geri dönmesi

sürecine doğrudan katılan belediye idare organları ile sıkı işbirliği ve koordinasyon içindedir. Aslında bu SPAK PLUS Programının en önemli amacı, Kosova'ya ister örgütlü ister de bireysel olarak geri dönenlerin kalıcı geri dönüş ve yeniden entegre olmalarıdır.

Konuşmasının devamında Sn. Vetting, 2008 Mart ayına kadar bu program sayesinde 321 ailenin (1.560 kişiden oluşan hane) konut yardım onayını aldığını, daha 200 ek hanenin (yakın olarak 1.300 kişilik aile), bu tür yardım onayını beklemekte olduğunu söyledi. Aslında 2008 yılının Nisan ayına kadar bütün Kosova'da geri dönenler için 273 evin inşa edildiğini ve 2008 yılının sonuna kadar daha 210 aile tarafından bu tür yardım için istem geldiğini de söyledi. Söz konusu program sayesinde, 2008 yılının Nisan ayı sonuna kadar sosyal-ekonomik yardım şeklinde hizmet anlamında geri dönen 196 aile için telafisiz olarak yardım sağlanmıştır. Bundan başka İpek, İstog, Kosova Ovası ve Gilan belediyelerinde çoktandır başlatılan bir pilot programla, 300 aile kapsanacaktır. Konuşmasının sonunda Sn. Vetting, yakın olarak 3.0000 ailenin, geri dönüş sürecine katılma isteminde bulun-

duğunu ve daha doğrusu, SPAK PLUS projesine dahil edilmek istediklerini, ancak bu istemlerin karşılanması için tahminen 30 milyon euronun sağlanması gerektiğini vurguladı. Ancak Kosova Cumhuriyeti Hükümeti'nin geri dönüş süreci için 2008 yılında sadece 5 milyon euro sağlayabildiğini de söyledi.

Toplantının devamında bu Komisyonun bazı üyeleri, UNDP'nin çalışmalarını, daha doğrusu SPAK PLUS Programının uygulanış sürecini eleştirdi. Onlar eleştirilerini ortaya atarken, Kosova'ya azınlıkların geri dönüş projelerinin bölüşümünün düzgün yapılmadığını, çok kez sadece bir topluluğun desteklendiğini söylediler. Kosova'ya azınlıkların geri dönüşü konusunda görevleri dahilinde olan ve gerçekleştirmekle yükümlü olan Topluluklar ve Geri Dönüş Bakanlığı ve belediyelerin topluluk daireleri de görevlerini tam olarak yerine getirmediklerinden dolayı eleştirildi. Bu arada Geri Dönüş Yasası'nın getirilmesi ve geri dönüş projelerinin uygulanmasını denetleyecek bir mekanizmanın bulunması öneriler de ortaya atıldı. Dolayısıyla şimdiye kadar, bir çok örneklerde bu tür yardımlar için ayrılan paraların kötüye kullanıldığına da işaret edildi.

CAVİT HALİTİ, GÜNEYDOĞU AVRUPA PARLAMENTOLARININ BAŞKANLAR KONFERANSINA KATILDI

Kosova Cumhuriyeti Meclisi ilk olarak, 13 ila 15 Nisan 2008 tarihleri arası Bulgaristan'da Sofya'da düzenlenen ve İstikrarlık Pakti mirasçısı Güneydoğu Avrupa'daki işbirliği süreci tarafından örgütlenen

Güneydoğu Avrupa Parlamentoları Başkanlarının VII. Konferansında tanıtıldı.

Bu yıl Konseyin Başkanlık Kurulunu da yönetmesi yüzünden, Bulgaristan Parlamentosu bu Konferansın ev sahipliğini yaptı.

Kosova Cumhuriyeti Meclisi, Meclisin Başkanlık Kurulu üyesi Sayın Cavit Haliti tarafından tanıtıldı. Bu konferansa katılan diğer heyetleri, Arnavutluk, Bosna ve Hersek, Hırvatistan, Makedonya, Yunanistan, Rumunya, Karadağ, Moldavya, Sırbistan, Türkiye, Slovenya

ve aynı zamanda İstikrarlık Pakti ile Avrupa Parlamentosu heyetleri oluşturmaktaydı.

Söz konusu Konferansta hazır bulunanlara konuşmada bulunan Sayın Cavit Haliti, yörede ve daha geniş parlamentolar arası işbirliğin

düzeltilmesi yönünde Parlamentonun iki komisyonu (Dışişleri Komisyonu ile Avrupa Entegrasyonu Komisyonu) sayesinde Kosova Meclisinin sarfetmiş olduğu çabaları hakkında bilgi verip, Kosova Meclisinin yörede ve daha geniş tüm parlamentolarla yapılan işbirliğin ileride de devam edeceğini dile getirdi.

Konuşmasının devamında Sayın Haliti, Anayasanın onaylanmasıyla, toplulukların hakları, dinler, ademi merkezîyetçilik ve kültür hakları ile dini mirasın korunması doğrultusunda üstün

çabaların sarfedildiğini vurguladı.

Kosova Heyetinin katılmış olduğu değişik multilateral konferanslar ile görüşmelerde pratik haline dönüşmüş davranışlara göre, Sayın Cavit Halitinin konuşması sırasında, Sırbistan Parlamentosu Başkanı yardımcısı Sayın Milolub Albiyaniçin başkanlığındaki Sırbistan heyeti kısa bir süre için konferansı terketti.

Sayın Cavit Haliti Kosova Cumhuriyetini tanıyan devletlere teşekkürlerini sunduktan sonra, yöredeki parlamentoların başkanları ile başkan yardımcılıyla yapmış olduğu sayısız ikili görüşmeler sırasında Kosovanın istikrarlık faktörü olduğunu ve olacağını dile getirdi. Kosova Cumhuriyetinin bağımsızlığını tanımayan Güneydoğu Avrupa devletlerinin temsilcileriyle gerçekleştirmiş olduğu bu görüşmeler sırasında Sayın Haliti, bunu en kısa zamanda yapmaları isteminde bulundu.

SABRİ HAMİTİ, NORVEÇ DIŞİŞLERİ BAKAN VEKİLİ ELİZABETH WALAN'I KABUL ETTİ

Kosova Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanı Sabri Hamiti bu gün, Norveç Dışişleri Bakanvekili Elizabeth Walanı kabul etti. Bu görüşmeye aynı zamanda Kosovadaki Norveç Diploması Misyonu temsilcileri de katıldı. Bu münasebetle

Sayın Elizabeth Walan, Kosova bağımsızlığının Norveç tarafından tanınmasından bir ay sonra, olagelen ve beklenen olayla karşı karşıya gelme doğrultusunda, Kosovada memnun edici bir ilerlemenin kaydedildiğini farkettiğini belirtti. Görüşme sırasında yürütülen konuşmalarda Sayın Elizabeth Walan, içinde bulunduğumuz yılın 15 Haziran tarihinde Anayasanın yürürlüğe girmesinden sonra, ilerideki gelişmeler

hakkında daha fazla bilgi edinmek istedi. Konuşmasının devamında Sayın Elizabeth Walan, ülkede ekonomi ile sosyal gelişme esasının sağlanması amacıyla, Kosovanın politik ile ekonomi gelişmesi yönünde Norveçin ilgi gösterdiğini dile getirdi. Bu münasebetle, bu yıl

içerisinde Norveç devletinin Kosovaya 15,5 milyon Euro değerinde yardımda bulunacağı belirtildi. Norveç Dışişleri Bakan vekili ayrıca, Kosovada düzenlenmesi öngörülen Sırpların seçimleriyle de ilgilendi.

Kosova Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanı Sabri Hamiti, Kosovanın bağımsızlığını tanınması ve Norveçin sürekli olarak Kosovaya sunduğu yardımlar yüzünden, Bakan vekili ve Norveç devletine teşekkür-

lerini sundu. Konuşmasının devamında söz konusu Komisyon Başkanı Hamiti, Kosova enstitüleri ile yurttaşların, kazanılan özgürlük ve bağımsızlığı bölüm bölüm gerçekleştireceklerini belirtti. Ülkenin ekonomi gelişmesi, tanınması ve uluslararası partnörlerle koordinasyonun yapılması için sorumlulukların üstlenmesi zamanıdır, dedi konuşmasının devamında Komisyon Başkanı Sabri Hamiti. Komisyon Başkanı Hamitinin sözlerine göre, Sırbistanın Kosovada illegal bir şekilde seçimleri örgütlemesini ısrar etmesi, Kosovanın bağımsızlığına karşı politik provokasyonu oluşturmaktadır. Kosovada legal seçimleri şimdilik sadece UNMİK ve Kosova enstitüleri örgütleyebilir. Kosova enstitüleri ile yurttaşları, Belgradın politik davranışlarından uzak kalma bilincine sahiptir, dedi Komisyon Başkanı Sabri Hamiti.

Kamu hizmetlerde çalışma düzeyi de artmıştır. Bu dönem içerisinde Kosova aynı zamanda tüm işlevsel devlet enstitülerini kurmaya başlamıştır. Dışişleri için Bakan ataması yapıldı. İlerdeki günlerde Savunma Bakanlığı ve Kosova Cumhuriyetinin İstihbarat Hizmetleri de kurulacak. Kosova İstihbarat Hizmetleri söz konusu olunca, bu doğrultuda yasa esaslı hazırlanıp, düzen içine alınmıştır ve Kosova Meclisinde işleminden geçecektir.

Tarımcılıkta, ormancılık ve kırsal kesimin gelişmesi, yaşam ortamı ve alan planlama gibi alanlarda adanışlık ve yatırımlar da aynı zamanda arttı; aynı zamanda Dönüş Bakanı tarafından bu toprakları terk edenlerin tekrar dönmelerinde çok iyi bir iş yapılmıştır. Kosova nihayetden gerçeğin imarına devam ediyor, Kosova tüm yurttaşların vatanıdır, Kosova demokratik bir ülkedir.

Enstitülerin konsolidasyonunda Hükümetin çabaları

Gündem sırasının devamında 2008-2011 dönemine ait Kosova Cumhuriyeti Hükümetinin Programı da yer aldı. Milletvekilleri önünde programın tanıtımını yapan Kosova Başbakanı Haşim Taçi, konuşmasının başlangıcında Hükümet Programının, demokratik prensipler esasınca, özgür ve istikrarlı bir iktisadi ile gelişmiş, çok uluslu bir ortamı oluşturan ve Avrupa-Atlantik süreçleri doğrultusunda ilerlemeyi hedefleyen vatandaşların devleti Kosova için esasları oluşturduğunu vurguladı. Konuşmasının devamında Başbakan Taçi, Kosova Cumhuriyetinin geçiş döneminde bulunduğunu ve bu program ile, bu safhanın gereksinimleri olan

maddelerin tespit edilmesine odaklandıklarını söyledi. Kosova Hükümeti, kendi olanaklarını ve ülkemizin olanaklarını esas alarak bu programını tanıtılmaktadır.

Bu program şu olanakların yönetilmesini hedeflemektedir: ülkemizin stratejik gelişmesi ve uluslar arası politikada uygun bir mevkinin sağlanması.

Eğitim- önemli öncülüğü teşkil etmekte

Bu programda, Hükümetin önemli öncülüğünden birini eğitim teşkil etmektedir. İnsan sermayesine uzun vadeli yatırımı sağlayacak olan gelişme stratejisi hazırlanmıştır. Yasanın uygulanması, hukuk sistemi ve mahkeme sistemi ile bağımsız ve tarafsız yargıyla tamamlanması ve uyumlaştırılmasıyla birlikte yasanın hüküm sürdüğü herhangi bir yerin sağlanması, bu sistemde çalışanların koşullarının artırılması ve örgütlü suçlara karşı savaşımında diğer yerel ile uluslararası acentalarla işbirliğinde bulunmak. Bunların hepsi, yurttaşların yaşamının düzelmesine ve Cumhuriyetimizin şanına, Avrupa-Atlantik entegrasyonlarının hızlatılmasına ve bunların gerçekleşmesi amacıyla Hükümetin gerektiğinden çok seferber olmasına doğrudan doğruya katkıda bulunacaktır. Daha şimdiden ilk sonuçlar görülmektedir.

Bu program sayesinde, Kosova'nın tüm yöresinde ve Kosova'nın tüm yurttaşları için sağlam bir havayı sağlamayı amaçlamaktayız. Söz konusu program, acil durumlarda müdahalede bulunma planlarının sağlanmasına katkıda bulunmaktadır.

Yurttaşların Kosova'nın sivil devlet evraklarına sahip olması, Hükümetin acil görevlerinden biri olacaktır. Bu proje daha şimdiden başlatılmıştır.

Finansi sektöründe ayrıca, oldukça yüksek olan ve yatırımları gereken derecede körüklemeyen çıkarların azaltılması doğrultusunda seferber olacağız. İyi yönetim, istikrarlık, yasanın uygulanması ve rüşvetçiliğe karşı savaşım sayesinde sadece ilk üç ay içerisinde Kosova Hükümetine ve onun programına güvenen uluslararası yatırımcılar tarafından gereken ilgiye sahibiz ve bu ilerde daha da büyük perspektifleri açmış olacaktır. Sadece dün uluslararası yatırımcılar için yerli partnörlerle olanakların sağlanması programını takdim ettik ve bunun değeri yaklaşık 250 milyon Eurodur.

Kosova Hükümeti, Kosova özel işletmeciliği ile mantıklı ortaklık siyasetini oluşturmuştur. Dolayısıyla Kosova özel işletmeciliğinin öncesine benzer, tehdit altında bulunarak sabotaj edilmiş olmaması ve Kosova Hükümeti tarafından yardım ve destek gerektirir.

Statüsün uygulanması, işlevsel ve demokratik devletin ve statüye ait sözleşmenin tam anlamıyla uygulanması, uluslararası ortaklık esaslı üzere yapılacaktır. Merkez ve yerel seviyede yeni kurumlar, bu yönde oluşacaktır. Bu yönde dünyada diplomatik misyonunu, büyükelçiliklerini oluşturacağız, aynı zamanda profesyonel birimleri olarak güvenlik güçlerini de temin edeceğiz. Ayrıca güvenlik, azınlıklar ve ademi merkezizetçilik alanlarını ilgilendiren KSB ve diğer kurumlarının transformasyonunu yapacağız.

Programımız Kosova Hükümeti'nin desteği ve maddi yardımı sayesinde etnik toplulukların gelişmesi ve entegre olması yönünde somut desteği de sağlamaktadır. Bu mantıklı ve örgütlü bir geri dönüş olayını, bundan başka Kosova Genel Bütçesinden

başka ek fonların koordinasyonu yönündeki faaliyetleri garanti edecektir.

Geri dönüş süreci ise, toplulukların bu alanda entegrasyonu anlamına gelmektedir. Bunun gerçekleşmesi için ise biz, merkezi ve yerel kurumlarla, uluslararası kurumları ve sivil toplum örgütleri, medyalar ve bütün Kosova ve uluslararası potansiyelleri ile işbirliğinde bulunacağız.

Kosova Cumhuriyeti'nin dış siyaseti, Kosova devletinin tanınması sürecine bağlı öngörüler yanı sıra, Kosova diplomatik ve konsolosluk hizmetinin sunulmasıyla birlikte Amerika Birleşik Devletleri, Avrupa Birliği devletleri, komşu ülkeler ile özel ilişkileri oluşturmak, uluslararası örgütleri ve en önemli kurumlarına ülkemizin üye olması, siyasi, ekonomik ve mali örgütlerine üyeliği, dünyanın farklı ülkelerinde yaşayan vatandaşlarımızın çıkarlarının korunması ve Kosova'nın dünyada benliğinin terfi edilmesi konularını öngörmektedir.

İyi yönetim Hükümetimizin başta gelen meşguliyetlerinden biridir. Bütün alanlarda ve faaliyetlerde yetkilerin ve sorumlulukların ayan olarak belirlenmesi, daha iyi ve şeffef hizmetlerin sunulması, kamu para harcamalarının özürlenmesi, kamu idarede reformlar ve iyi yönetimi sağlayacak diğer faaliyetleri, bu Programın bir parçasıdır ve Benim ve bütün bakanların görevidir.

Fakirliğin yumuşaması ve sosyal istikrarlık, sürekli ve uzun vadeli önceliğimizdir. Fakir ailelere sosyal yardım, kendine ve ailesine yardımda bulunamayan kişilere sosyal korunum sistemi sayesinde gerçekleştirilen başta gelen ödevlerimizden biridir. Dolayısıyla Hükümet bu kişilere, yaşam ve şereflerini korumak amacıyla sun-

duğu azgari gelir sağlamakla yardımını esirgememektedir.

Halkın yeni strüktürü, çok etkili pozisyonudur e Hükümet bu konuda, çok yönlü sektörel siyaseti öngörmektedir. Ayrıca, merkezi ve yerel seviyede Kosova gençlerinin teşvik edilmesi ve işbirliği olanaklarını sağlamak ve sivil toplum örgütleriyle işbirliği seviyesinin yükseltilmesini öngörmektedir.

Nüfus, aile haneleri ve mekanlarının sayımı, ülkenin kalkınma siyasetinin uygulanmasını kolaylaştırmakla birlikte, Kosova'nın çok yönlü kalkınması için olanak yaratacaktır.

Bizim sayısı büyük olan güçlü diasporamızın Hükümetin desteğine ve anavatanları ile yakın temasta olabilmelerini kolaylaştıracak siyasetin oluşması ve Kosova'daki olaylar hakkında ülke dışındaki insanların bilgilendirilmelerine gereksinimleri vardır.

Hükümet programına destek

KDP Parlamenter Grup Şefi **Rame Buja**, sunduğu konuşması süresinde sözkonusu Programın,

Kosova Cumhuriyeti'nin lehine olan bir Program olduğunu söyledi. Buja Başbakana, genel bir kavramın değiştirilmesi, halk özdeyişine göre sözden esere geçişinin ortasında büyük bir denizin bulunmasından dolayı teşekkürlerini belirtti. "Siz, ilk

olarak iş yaptınız, bundan sonra dediniz, buysa yapılması gereken en iyi bir şeydir. Çünkü gerçekten, bizi kısıtlayan ve ayağımızı bağlayan bu çerçeve konusunda, söylentilere yol açmamak istediniz, ancak Kosova Anayasası mantığıyla konuştunuz. Ben saygıdeğer muhalefete de teşekkür ediyorum, çünkü onların yerinde olsaydım ben de sizin gibi davranırdım. Ancak sizin durumunuzu anlıyorum, birleşmemiz yönünde sunduğunuz çabalar için gerçekten teşekkür ediyorum. Bu gerçekten iyi bir şeydir, çünkü güçlü bir Hükümet, güçlü muhalefete sahip olmalıdır.

Ben sizin bir an önce toparlanmanızı ve güncel Hükümeti teşvik etmek için muhalefetin güçlenmesini diliyorum. Ancak Sayın Başbakanım ben, gerçekten minnetarım, çünkü bulunduğum konumdan, yaptığım işten, Kosova'nın güncek Hükümetinin yapmış olduğu ve yapmakta olduğu somut çalışmalar çok memnunum. Ben bu yolda çok iyi hissediyorum, çünkü Kosova yollarından biri olan, şimdi belirli yere ulaşmak için 10 veya 20 dakika kaldığını biliyorum. Ben bu muhalefet yüzünden kendimi iyi hissediyorum ve Kosova'da öncelik olarak seçtiğimiz ve Kosova için gerçekten büyük önem taşıyan eğitime önem verdiğimizden dolayı kendimi çok mutlu hissediyorum" dedi Buja.

Kosova Demokratik Birliği Parlamenter Grup şefi **Lutfi Haziri** ise Hükümet Programını desteklerken "Bizim desteğimiz, yaptığımız faaliyetler ve yönetime katılan en önemli ortak olduğumuzu vurgulamak istiyorum. Hükümet Kabinetinde KDB sıralarından gelen bakanların, bu Çalışma Programın hazırlanması çalışmalarına etkin bir şekilde katıldıkları biliyoruz.

Bakanlar, uzun bir döneme ait olan politik programının bu versiyon hakkında düşüncesi olan ve inceleyen somut etkinliklerin bir parçasıydı. Aslında parlamenter grup olarak bu program, bu program esaslı Kosova'nın geleceği için iyi bir esastır. Onun, zaman dönemine ait yani günlük, haftalık ayan sektörel siyasetine sahip olduğuna içtenlikle inanmaktayım. Ayrıca bu konudaki sorumluluk, mükkemel ve mert bir olguyu yansıtmakla birlikte, yasama karşısında dürüst olacaktır.

KDB sıralarındaki milletvekiller, Programa gösterdikleri destekten başka tartışmaları sayesinde bu programı zenginleştireceklerine inanıyorum. Bu Kabine çerçevesindeki programın, halkın yaşamını iyileştirmek için ortak çabalarımız sayesinde başarı elde etmek amacıyla, rolümüzün ürün verici olması yönünde tartışmalarında yapıcı olmak zorundadırlar. Bir daha 100 günden sonra sunduğunuz bi bilgileriniz için bir daha teşekkür etmek istiyorum. Bu aslında faaliyetlerimiz çerçevesindeki bugün özel bir gündür, çünkü Başkanın konuşması gerçekten bu programın özüne aitti. Aynı zamanda yekvücutlu ülkemizin en üst yetkilisi olarak programla kapsamış olduğu tutumları sayesinde kurumlarımızın, programlarımızın gerçekleşmesi yönünde daha da etkin olmalarını körüklemektedir.

Bundan dolayı, faaliyetlerimiz ve Raporun içeriği bugün ayan olarak Hükümetin, bizim asla şüphe etmediğimiz şekilde bu programın gerçekleştirilmesi yönünde çaba harcamaya kararlı olduğunu göstermektedir.

Bütçe, sosyal şemasını kapsamak için çok sınırlıdır

AKR sıralarından milletvekilive aynı zamanda Kosova Meclisi Başkanlık Kurulu üyesi İbrahim Gashi, bugün muhalefetin, yapıcı

ve üstün politik olgunluğunu gösterdiğini söyledi. Ayrıca bununla, burada mevcut olan herkes kadar kendisinin de Kosova'nın devletçiliği taraftarı olduğunu gösterdiğini de vurguladı. Hükümet tarafından önerilen Programdaki en önemli sorunu, yavaşımında yatmaktadır. Bu tutumlar kağıtta çok kolay takdim edilebilecek, ancak amaca doğru yönlenecek ayan mekanizmaların yer almadığına da işaret etti. Bundan dolayı bu program, onun uygulanacağını garanti eden el el tutulur hiçbir yöntemle sahip olmadığını söyledi. Örneğin Raporun bütün azgari detayları ile büyük amaçlardan oluşmaktadır. En incelikli yavaşım şudur: "bu strateji kabul edilecek, bu plan hazırlanacak" gibi. Ancak şöyle denilmelidir "Bu strateji uygulanacaktır, bu plan uygulanacaktır" denilmelidir.

Önemlisi olan bu tutumun doğru bir şekilde anlaşılmasıdır, çünkü bütün program, özellikle sektörel siyasetlere düşen tarımcılık, telekomünikasyon, eğitim böyle bir özellik taşımaktadır. Bundan başka herkes, bunun çiçek dolu bir bahçe olduğunu anlayabilir. Oysa bu Planda, farklılıkların var olması dolayısıyla eksikler de hissediliyor. Eğer ki fiskal siyasetin görüşüleceği deniliyorsa, programda "vergilerin azalması" yazdığı yerinde, yöresel açıdan rekabet seviyesinin iyileştirilmesi amacıyla, bütçe esasına göre bu kaybın ne şekilde finanse edileceğine dair açıklama yapılmamışsa, benim için bu anlamsız bir açıklamadır. Bu şöyle gibi görünüyor: "eğer koorporasyonlar için vergi tutarı yüzde 20 olduğu takdirde ve Kosova, bundan 150 milyon euro toplamışsa, bu durumda real olarak 70 milyon euroluk kayıp olacaktır". Böylece bundan önceki kıyasen Bütçe'nin, 75 milyon euro tutarında daha az olarak görünür. Bütçe aslında zeten az ise ve sosyal şemaları karşılayabilmek için yetersiz ise, ek masraflardan söz bile edilemez.

Ekonomik kalkınma konusunda devletler, genelde anlık fiskal politikalar ve borçlar için yapay destek için 2-3 enstrümana sahiptirler, ancak sosyal kapitale, daha doğrusu akıllı insanlar yani beyin yatırımı ile ilgili konu herşeyden ayrı durur.

Kosova, para politikasına sahip değildir, dıştan gelen borçlar sınırlı olmakla birlikte, finansi devlet kapitalin olmaması itibarıyla, bu sadece fiskal politikası sayesinde gerçekleşmek durumundadır ve kadrolara yatırım olanağının göz önünde bulundurulması gerekir. Bundan dolayı, fiskal politikaların çok hassas olduğuna işaret etmiş-

tim. Vergilerin azaltılması, belirli ölçüde ekonomik kalkınmaya ne kadar etki ederse etsin, yabancı yatırımların atraksiyonu sayesinde, bunun gerçekten çalışabileceğine dair güvenceyi temin etmemektedir. Örneğin, Koaradağ gereğinden fazla yani vergilerini geçen yıl yüzde 5 için düşürdü. Ancak bu, iktisadi artışa olumlu etki etmedi, bundan dolayı aynı bu durumun meydana gelmemsi için ek müdahale veya özürle neden bulunamaz. Bu Plan aslında, asimetrik afetler, acil durumlar gibi doğal afetlerden kurtulmak için hiçbir koruyucu enstrümanı içermiyor. Buysa, global buğday, petrol, yağ gibi ürünlerin pahalılaşmasından halkı koruyabilecek yöntem veya politikayı içermiyor.

Bunlar her besin ve üretim porsiyonu için esas elemanlardır. Bu ise, geçen Hükümetin buğday yedeklerinin nerede saklanacak yerin olmadığından dolayı devlet yedeklerinin olmamasına dair özürleyici ifadelerine benzemektedir.

İki paradoks

AAK PG Şefi Ardian Cini, şunları dedi: Bu mutsuzluk durumuna hereksin şahit olması ve nelerin olageldiğini görmeleri iyi bir şey.

Konuşmaların işitildiği ve insanların görme fırsatını yakalayan Meclisimizin de olması iyi bir olgu. Benim fark ettiğim sadece iki paradoksa değineceğim. Kosova

Başkanı, Hükümet Programı ve 100 günlük çalışmaları konusunda sunduğu konuşmasında, üniversitelerin profiter (kazanç sağlayan) kurumlardan olmamalıdır demişti. Aynı zamanda ise Başbakan, yüzde 100 piyasa ekonomisini anıyor. Ne olur insanlar aranızda anlaşın, bunlar ayrı ayrı konulardır.

Hükümetin bu Programı, 17 Şubat'tan mada hiçbir tarihi içermiyor. 3.1.6,3.1.7 vs. tutumlardan mada hiçbir numara içermiyor. Buna bakılırsa, şöyle yazıların yer aldığı program elemanını görmüş gibiyiz: Alkol için de vergiler gerekli, bundan bütçeye 1 milyon euro aktarırsak biz bu vergileri iki katına yükselterek 2 milyon euro kazanarak, bu 2 milyon euro ile öğretmenlerin gelirlerini 10000 euroya yükselteceğiz. Biz aslında Programın nereden başlayıp nerede bittiğini görmüş olacağız ve şifrelere tanık olacağız.

Hükümet 100 günlük çalışmalarından sonra bile ayan bilgileri kağıda dökemedi ve bu işi bu şekilde yapmak istiyoruz demedi. Programda yer alan en önemli sözler şunlar: deneyeceğiz, amaç edeceğiz ve yolunu bulacağız vs. Örneğin sadece emeklilik maaşlarına bir göz atınız. Programa bakın ve göreceksiniz. Bütün vaatler Kosova'daki emeklilik maaşlarına yönelikti, bu programda ise sadece üç sırada anılmakta. Programdan mada, elimize önceden geçen yasama stratejisine bir göz atınız, onları kıyaslayınız ve idare etmenin bir şansı bile olmadığını göreceksiniz. Bu strateji değildir, bu bizim bıraktığımız yasalar listesidir, başbakan yardımcısı ise 3 Mart gününde şunu demişti: 170 yasanın getirilmesi gerekir, 50'sini kabul ettik, 20'si hazır, diğerleri ise hala hazırlık safhasında bile değil. LDD PG Şefi **Lulzim Zeneli**, Kosova Hükümeti Programı ile il-

gili şunları dedi: Bu evraka Program diyemeyiz. Program değil başka bir şey olabilir. Bu tasarı, görüş ve her şey olabilir sadece program olamaz. Bu programın içeriğinin yüzde 80'i veya programın daha büyük bir kısmı programa benzemiyor ve programa layık amaçları içermiyor. Bu Hükümetin hangi tasarısı ve kavram üzere tanınacağına dair elemanlar eksik. Bundan dolayı bu evraka değinmek de zordur. Ben hükümet koalisyonunda bulunan partönerlere üzülüyorum, çünkü o, evrak hazırlamakta gelenek ve kültüre sahiptir. Şunu sormak istiyorum, Hükümet kabinesindeki bakanların, bu evrakın hazırlanmasına katıldılar mı? Eğer ki katılmışlarsa bu utandırıcı bir şeydir.

Bu Hükümet, çünkü çalışmasının 100 gününden sonra biz ikircimliğe düşmüş oluyoruz. Günlük çalışmaları süresinde ad hoc bir şekilde nasıl çalışabildiğini sormak istiyorum. Sık sık "vaktimiz yoktu" ve "Kosova stüsü dönemiymi" şeklinde özürlemeler ortaya atılıyordu. Bu Hükümet tarafından ortaya atılan mega ifadelerdi. Ancak önceden utandırıcı olarak değerlendirdim bu Evrakta bize sunulanlara değinirken sadece şu elemana dikkat ediniz –sadece coşku hakim. Bu Hükümet bu evraka dayanarak şunu ileri sürüyor: "Bu Hükümetin dört dönemi şunlardır – ekonomik artış, stüstün uygu-

lanması, iyi yönetim, işsizliğin, fakirliğin hafifletilmesi ve sosyal istikrarlık”. Bu sözcükler neye benziyor biliyor musunuz? Herşeyden evvel standardlar. İlk olarak devleti ekonomik açıdan kalkındırmak, bundan sonra ststüsü uygulamak ve fakirliği ortadan kaldırmak ve sonunda siosyal istikrarı sağlamak. Bu, herşeyi ters olarak uygulamak demektir. Bu Hükümetin programına dayanan elemanları bulmak zordur, maalesef eğitim bu Hükümetin öncelikleri çerçevesinde yer almamaktadır. Oysa daha önce bu hükümet eğitimin önceliğe sahip olacağını ileri sürmüştü ve bu evrakta bu konuda hiçbir somut adım hakkında söz edildiğini görmedim.

“7+” PG Şefi **Zülfi Merca** şunları dedi: Tartışmayı bilen iki büyük tartışmacıdan sonra söz alıyorum. Ben onlar karşısında küçük olacağım, ancak ne söylesem candan söyleyeceğim”. Bu Meclis 2001 yılında oluştu ve burada şunlar denilmişti: o çalıştı,

diğeri çalışmadı deniliyordu. Ancak hiç kimse savaştan sonra gerçekten çok şeylerin yapıldığını söylemedi. Halk 90 gün içerisinde sihirli sopası olsa bile yani “çirubu-çirriba” olarak hiç kimsenin daha çok bir şey yapamayacağını bilir. Sayın Taçi ve

onun bakanları, Cumhuriyetin kurulmasına sunduğu çabaları için takdir edilmelidir, bizim şimdi bağımsızlığımız var ve bütün dünya Kosova'nın kim ve Kosova'nın nered bulunduğunu soruyor? Bunları unutuyoruz, çünkü biz bir kimseyi alçak düşürmek istiyoruz, onun değerlerini hiçe saymak istiyoruz ve bu iyi bir şey değildir. Gerçekçi olmak ve bunu bunu yaptın bunu bunu yapmadın demeliyiz, real konuşmalıyız. Attığı adımlardan dolayı Kosova'nın en kısa bir zamanda özenileceğine emin olunuz.

Nekadar program gerçekleşirse o kadar o program iyidir

SLS Parlamento Grubu adına **Branislav Gırbiç** konuştu. Gırbiç, hereksin kendini güven içinde hissedeceği ve kendi geleceğini göreceği bir ortamı yaratmak isteyen Kosova vatandaşları ve herkes, yani hükümetin desteğine gereksinme vardır. Bundan dolayı bana göre, her program, uygulanabileceği ölçüde, hepimiz tarafından kabul edilebilecek kadar ve uluslararası topluluğun, hepimizi gözlemesi ve Kosova'da yaşamak gibi kavramı hepimizin kabul etmeye hazır olduğumuz anlamındaki düşüncesi kadariyle iyidir.

Bu anlamda muhalefetin de, kendi açısından düşüncesini ortaya atma hakkına sahip olduğunu düşünüyorum. Faliyetleri sayesinde belirli alanlarda bazı şeylerin düzeltilebileceğini ve bu anlamda onların haklı olduklarını düşünmeleri de olasıdır.

Muhalefet olmadan, hükümetin de başarı göstermesinin ve hükümeti teşvik edemeyeceği de bir gerçektir. Bu anlamda bana göre, sadece hükümet, idaresi

süresince saptanmış olan belli bir dönem içinde geçtiği yol boyunca ayakta kalabilme amacını güderek, ödevlerini yerine getirmek ister.

Bana göre çok şeylerin belirlenmesi gerekir. Arkadaşın da belirttiğine göre, pragmatik sorulardan biri olan Kuzey Mitroviçadır. Demek ki bu konu, hükümetin programında yer almış, hala yer alan ve ileride de bu programın bir bölümü olmaya devam edecek konu olacaktır. Buysa, Kosova topraklarında multietnik güven ve multietnik yaşam demektir, Kosova'da tüm topluluk mensuplarının ortak yaşamı demektir. Bu aynı zamanda, bu Hükümetin önünde duran ve çözümlenmesi gereken ciddi bir sorunun var olduğu ve hükümetin, bu sorunu ne kadar çözeceğine bağlı olarak başarısının da o kadar olacağını düşünüyorum. Çünkü bu konuda çok şeyler belirlenmelidir, geçmişte ve gelecekte de zamanı gerektiren büyük güvenin sağlanmasını gerektirmektedir.

Milletvekilleri grubu önünde bir daha, bu Programa katkısı geçen, raporu için başbakana ve hepinize teşekkür etmek istiyorum. Aynı zamanda bizim her zaman buraya katılarak, konuşmalarımız sayesinde bu programın başarılı olması için destek sunmaya hazır olduğumuzu belirtmek istiyorum.

KOSOVA HEYETİNİN İRLANDA ZİYARETİNDEN NOTLAR

EKONOMİ PLANINDA KOSOVA'YA DESTEK SUNULMALI

Meclis milletvekili ve Avrupa Entegrasyonları Komisyonu üyesi Sayın Edita Tahiri ve Başbakanın Ekonomi konular danışmanı Sayın Driton Çehayadan oluşan Kosova Cumhuriyeti heyeti 14 ila 18 Nisan 2008 tarihleri arası İrlanda resmi ziyaretini gerçekleştirdi. Bu münasebetle sözkonusu heyet, İrlanda Hükümetinin resmi yetkilileri ve biznis sektörü temsilcilerine görüşmede bulundu

İrlanda ziyareti sırasında Edita Tahiri ve Driton Çehaya, başta Sayın Bernard Durkan olmak üzere İrlanda Parlamentosunun Avrupa konularına ait K o m i s y o n

üyeleri, Avrupa Parlamentosunun Dış siyaset Komisyonu üyesi Avrupa milletvekili Colm Burke ve başta Avrupaya ait Müdür vekili Emma Medigan olmak üzere Dışişleri Bakanlığı temsilcileriyle görüştiler. Diğer yandan Kosova heyeti, biznis sektörü temsilcileri, Dublin İktisat Odası temsilcileri ve Avrupa Entegrasyonları Enstitüsüyle de görüşmelerini gerçekleştirdi. İrlandadaki Arnavut topluluğu ve İrlanda medyalarıyla da görüşmeler yapıldı.

Bu görüşmeler sırasında Kosova heyeti, Kosovanın bağımsızlığını tanıyan ve zor dönemlerde Kosovaya sürekli olarak destekte bulunan İrlanda Hükümeti, Parlamentosu ve halkına teşekkürlerini sundu.

Devamında Kosova heyeti, yeni devlet Kosovanın vizyonunu takdim edip, Kosova bağımsızlığının getirileri hakkında konuştu. Dünyanın en yeni

devleti olarak Kosovanın politik vizyonu hakkında Edita Tahiri konuştu. Diğerleri arasında Sayın Tahiri, Kosovanın, yasaların yönetilmesinin, demokrasi ile tüm yurttaşları için eşit olanakların sağlanmasının daimi değerleriyle işlevsel bir devlet olmayı, Avrupa-Atlantik Birliği ve tüm uygun uluslararası örgütlerde entegre edilmiş bir devlet olmayı ve aynı zamanda Birleşmiş Milletler Örgütüne üye olmayı amaçladığını dile getirdi. Konuşmasının devamında Sayın Tahiri, yeni devletin temel getirilerinden bahsederken, ekonomi sürekliliği, çağdaş standartlara göre kaliteli eğitim ve Kosovanın egemenliği ile uluslararası benliğinin konsolidasyonu ile ilgili görevlerin yerine getirilmesinin gerekliliğini ortaya attı. Devamında Sayın Tahiri, Kosova yöneticileri için egemenliğinden dış, ister de iç planda büyük sorumluluk getirdiğini belirtip, bunun devletler arasında ikili egemenliğe tamamıyla saygının gösterilmesi, iç planda ise insan hakları ile azınlıklar hakları, özellikle Sırp azınlığı haklarının saygılanması ile korunması anlamına geldiğini vurguladı. Yanı sıra, geçenlerde onaylanan Kosova Cumhuriyeti Anayasasının, bu konuyla ilgili Kosova için Ahtisari planının ilkelerini kapsadığını dile getirdi.

Sayın Tahiri aynı zamanda, Kosovanın, dış ülkelerdeki diplomasi temsilciliği ve NATO ile sıkı işbirliğinde bulunarak savunum ile güvenlik mimarlığının kurulmasıyla ilgili amaçlarını da ortaya attı. Bununla birlikte Sayın Tahiri, Kosovada Avrupa Birliği misyonunun kurulmasının, yasalar yönetiminin kurulması yönündeki seferberliğin, paralel Sırp strüktürlerinin ortadan kaldırılmasının ve rüşvetçiliğe karşı savaşımın büyük önem taşıdığını vurguladı.

Bu görüşmeler sırasında, Kosova Hükümetinin ekonomi vizyonu ve gelişme programı hakkında Kosova Başbakanı Ekonomi konular danışmanı Sayın Driton Çehaya konuştu.

Kosova Cumhuriyeti heyeti, Kosova ile İrlanda arasındaki ilişkilerin güçlendirilmesinin ve iktisat alanındaki işbirliğin derinleştirilmesinin önemli olduğunu belirtti. Ülkenin ekonomi gelişmesi alanında İrlandanın büyük başarı kaydettiğini gözönünde bulundurarak, sözkonusu heyet İrlandadan ekonomi planında ve bununla birlikte uzmanlık ile yatırımlar alanında Kosovaya destek sunması ve aynı zamanda eğitim ile mevsimlik istihdam yönünde Kosovanın İrlanda Hükümetinin gelişmeye ait yardım programına katılması talebinde bulundu.

KADIN MİLLETVEKİLLERİ GAYRİ RESMİ GRUBUNUN TOPLANTISINDAN NOTLAR

Başkan görevine Flora Brovina seçildi

Bugün Kosova Meclisi kadın milletvekilleri gayri resmi grubunun toplantısı düzenlendi. Kadın milletvekilleri gayri resmi grubunun başkanı görevine milletvekili Flora Brovina seçildi.

Toplantının devamında, toplumda, özellikle ise örgütlü bir şekilde kadınların durumunun

güçlendirilmesi yönünde bu grubun işlevliliğinden konuşuldu. Ayrıca Karadağın Kotor kentinde 30 Mayıs'ta düzenlenecek olan ve işbulma konusunu görüşecek İstikrarlık Pakti'nin toplantısına bu grubun iki kadın temsilcisinin yoğun katılımı ile ilgili yapılması gereken hazırlıklara değinildi.

Arnavutluk Başkanı Bamir Topi ve Kosova Meclis Başkanı Jakup Krasniqi, Prekaz'daki Yaşari ailesinin gömütlüğüne çelenk koyarken (Foto muhabirimizin albümünden -25.1.2008)